AÑO XVI
PRIMERA QUINCENA DE NOVIEMBRE DE 2026

EL PERIÓDICO de aquí

CAMP DE MORVEDRE

Nº 370

LA VOZ DE NUESTROS PUEBLOS, CIUDADES Y COMARCAS

ElPeriodicodeAqui.com

Entrevista a l'alcaldessa de Quartell

▶ Cristina Marqués repasa la recuperación del Palau dels Comtes, iniciativas pioneras de salud y varios retos que todavía tiene pendientes el municipio. P6-7

Elecciones Generales del 29N

▶ Una encuesta para *El Periódico de Aquí* da a la derecha mayoría en la Comunitat con 18 diputados frente a los 15 de la izquierda. P4-5

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

La construcción de viviendas gana ritmo en Sagunt

▶ URBANISMO CONCEDE PERMISOS PARA 1.200 VIVIENDAS Y LA RECAUDACIÓN MUNICIPAL POR OBRAS CRECE UN 77% P18

TANATORIO CREMATORIO
SERVICIOS FUNERARIOS
SAGUNTO
Guardia +34 699 078 810
Tanatorio +34 962 683 441
Oficina +34 962 670 301
ATENDEMOS TODAS LAS COMPAÑIAS

SEL
DISTRIBUIDORES DE GASOIL
Consigue puntos, con ellos regalos en calefacción
www.selsel.com / sel@selsel.com
96 265 04 00

EL PERIÓDICO De aquí

RESTAURANTE VALENTIN
SABORES DE OTOÑO JUNTO AL MAR
Cocina de mercado · Arroces de autor
Pescados de lonja
Paseo Marítimo 1 · Puerto de Sagunto
Tel: 962 138 382
Horario: jueves a domingo 13:00 a 16:30 h.

SAGUNTO FURGORENT
Alquiler en Sagunto de:
FURGONETAS · COCHES · REMOLQUES
PORTABICIS · COFRES DE TECHO
¡Ven a conocernos!
AVAL Rent a Car
647 380 406
saguntofurgorent.com
Calle Siderurgia, 19, Polígono Ingruinsa, Puerto de Sagunto

SAGUNT DENTAL
5 AÑOS
CUIDANDO SONRISAS
GRACIAS POR ACOMPAÑARNOS
¡5 AÑOS, 5 REGALOS!
Celebramos nuestro aniversario con un sorteo especial.
Bonos de 100 € y 50 € · Limpieza dental 10 %
en ortodoncia · 10 % en implantes
PARTICIPA EN INSTAGRAM · @saguntdental
Escanea y participa

EL PERIÓDICO DE aquí

Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L.no puede ser reproducida, distribuida, comunicada públicamente o utilizada, ni en todo ni en parte, ni registrada en, o transmitida por, un sistema de recuperación de información, en ninguna forma, ni por ningún medio, sea mecánico, fotoquímico, electrónico, magnético, electroóptico, por fotocopia o cualquier otro, ni modificada, alterada o almacenada sin la previa autorización por escrito de la sociedad editora. Queda expresamente prohibida la reproducción de los contenidos de Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L. a través de recopilaciones de artículos periodísticos, conforme al Artículo 32.1 de la LEY 23/2006, texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual. Para autorizaciones: redaccion@elperiodicodeaqui.com.

Carrer Pintor Rafael Solbes, 12
46017 Valencia (Valencia)

Teléfono: 691 516 509
Publicidad: 691 516 508

redaccion@elperiodicodeaqui.com
www.elperiodicodeaqui.com

DIRECTOR Y FUNDADOR:
PERE VALENCIANO
pere_valenciano@elperiodicodeaqui.com

JEFA DE REDACCIÓN:
JUDITH CELMA
judith@elperiodicodeaqui.com

COORDINADORA COMERCIAL:
DIANA BALLESTAR
691 516 508
web@elperiodicodeaqui.com

Delegados:

VALENCIA:
Borja Pedrós
valencia@elperiodicodeaqui.com

CASTELLÓN:
Eva Beltran
castellon@elperiodicodeaqui.com

ALICANTE:
Hugo Moreno
alicante@elperiodicodeaqui.com

CAMP DE MORVEDRE:
Borja Pedrós
morvedre@elperiodicodeaqui.com

L'HORTA NORD:
Jorge Zaldivar
horta@elperiodicodeaqui.com

L'HORTA SUD:
Jorge Zaldivar
hortasud@elperiodicodeaqui.com

CAMP DE TÚRIA / LA SERRANÍA / RINCÓN DE ADEMUZ:
Judith Celma
turia@elperiodicodeaqui.com
laserrania@elperiodicodeaqui.com
rincon@elperiodicodeaqui.com

LA RIBERA / LA SAFOR:
Marta Collado
lasafor@elperiodicodeaqui.com
laribera@elperiodicodeaqui.com

PALANCIA / MIJARES:
Eva Beltran
palancia@elperiodicodeaqui.com

LA PLANA DE UTIEL-REQUENA / LA HOYA DE BUÑOL-CHIVA / EL VALLE DE AYORA-COFRENTES
Sara de la Fuente
requenautiel@elperiodicodeaqui.com
lahoya@elperiodicodeaqui.com
elvalle@elperiodicodeaqui.com

LA VALL D'ALBAIDA / LA COSTERA / LA CANAL DE NAVARRÉS
Judit Julian
vallcosteracanal@elperiodicodeaqui.com

Comerciales:

DANI RIERA
636 713 236
dani@elperiodicodeaqui.com

MIRIAM SÁNCHEZ
611 624 192
secretaria@elperiodicodeaqui.com

NURIA MUÑOZ
666 411 185
nuria@elperiodicodeaqui.com

Diseño:
JAIME SORIANO
arte@elperiodicodeaqui.com

Administración:
ESTEFANÍA MUÑOZ
administracion@elperiodicodeaqui.com

EDITA:
Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L.

IMPRESIÓN:
HENNEO PRINT, S.L.
Calle Albert Einstein, núm. 44
Pol. Ind. San Miguel Sector IV Parcela I
Villanueva de Gállego (Zaragoza) 50830

El Periódico de Aquí Camp de Morvedre
Depósito Legal: V-3531-2012.
Periodicidad: quincenal.

GENERALITAT VALENCIANA

25 LÍNIES I UN PAPER

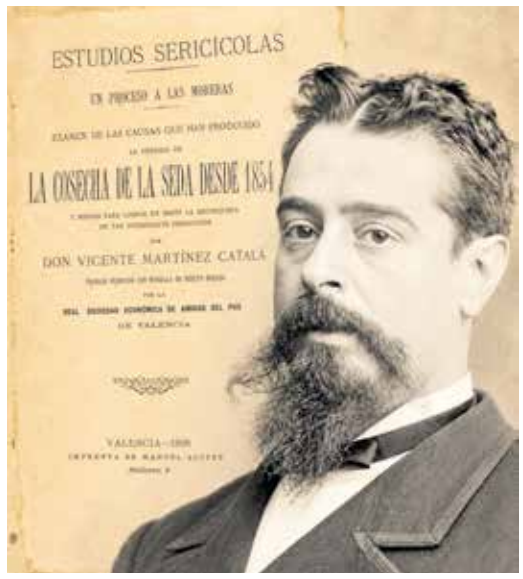
Lluís Mesa

CRONISTA OFICIAL D'ESTIVELLA

La destacada trajectòria de Vicente Martínez Català

Fa uns mesos, es va anunciar l'adquisició municipal del que es coneixia popularment a Estivella com a "l'hort de la Senyoreta". Es deia que Vicente Martínez Català (1845-1900) era el creador d'aquell projecte. Ara, després d'estudiar el seu arxiu, s'ha descobert que, més enllà de ser promotor d'una casa important, fou un personatge de destacada projecció en la societat valenciana del moment. També se sap que va ser un gran propietari de finques urbanes al Cap i Casal i de terres en diverses poblacions.

Martínez Català va nàixer el 1845 al si d'una destacada família d'industrials seders. La seua mare, Francisca Català Torres, pertanyia a una nissaga dedicada a eixe teixit des del segle XVIII i establida al barri de Velluters de la ciutat de València. Es va casar el 1877 amb Carmen Rubio Burguet. Suposà la unió amb una altra família sedera. Els Rubio eren uns germans que treballaven la mateixa manufactura. El matrimoni va viure al carrer de l'Hospital, al cor del barri dels seders. Allí mateix tenia la fàbrica. Però tenia una necessitat: criar ell mateix els cucs per a la seua producció. Este és el motiu pel qual el 1879 comprà l'hort del baró d'Estivella per a crear un criador i una residència important.

Publicació de Vicente Martínez Català. / EPDA

Vicente Martínez va ser una persona interessada per la cultura i preocupada per la crisi de la seda valenciana. Atresorà una destacada biblioteca que es conserva a Estivella. A més dels llibres del segle XIX dedicats a l'agricultura i a la sericultura, incorporà obres del segle XVIII, com les del pare Tosca, novel·les europees del segle XIX i part del fons de la Baronia amb dos pergamins. Però, sens dubte, el reconeixement més destacat de la seua trajectòria va ser la medalla al mèrit daurat obtinguda per l'obra La cosecha de la seda desde 1954, publicada el 1896.

En definitiva, l'estudi de l'obra de Martínez Català permet reconéixer, des d'Estivella, la generació d'industrials i comerciants de la seda de finals del segle xix. Eixe fet mereix un reconeixement en la història comarcal i en la bibliografia valenciana. Mentrimentres, per a fer justícia al creador de l'edifici, s'hi ha incorporat la denominació Casa Martínez Català – Ballester Rubio. Esperem que prompte el seu nom siga més valorat i reconegut.

TRIBUNA ABIERTA

Víctor J. Cebrián

VECINO DE SAGUNT Y AFICIONADO AL MAR

Desde Roma hasta el Grau Vell

Dos kilómetros al sur del Puerto comercial de Sagunto, encajonado por un Polígono Industrial que galopa hacia la hiperactividad, esta situado el antiguo Grau Vell, poblado marinero casi olvidado si no fuera por el esfuerzo de unos pocos, especialmente por las ocho familias que aún lo habitan en invierno y cerca de treinta familias en verano.

Si lo visitas, no esperes grandes extensiones de arena blanca, locales comerciales, y terrazas veraniegas, mas bien encontrarás unas humildes casas pintadas de cal blanca, con su antigua Iglesia y Escuela, y una sobria playa, de arena y piedra oscura, vestigio de la actividad comercial de los antiguos Altos Hornos de Sagunto que volcaban en el litoral la escoria sobrante de sus fraguas.

Junto al pueblo, destaca la Torre y el fortín de defensa con unos cuantos siglos a sus espaldas, y las ruinas de un poblado Ibero-Romano que data del siglo V, a. de C.

Para situarnos, en la costa de la ciudad de Valencia, no se tiene constancia del primer asentamiento romano militar hasta el siglo II a. de C., de modo, que en lo que ahora es el Grau Vell, ya se llevaba mas de 300 años comerciando con productos provenientes de todo la cuenca Mediterránea y abasteciéndose a los pueblos del interior de la Península de esas mercancías.

Entre los siglos I a VI d de C es cuando mas se desarrolla el comercio con el Imperio Romano, llegando a tener el Grau Vell una población estable y un espigón propio a modo de Puerto en el que se trasvasaban mercancías de la época.

Si tenemos en cuenta que el viaje en barco de vela, desde Roma al actual Sagunto, podía realizarse entre 5 y 6 días de navegación, y que el viaje por tierra debía de costar bastante mas debido a la dificultad y los peligros de los caminos de la época, todo nos lleva a pensar que en nuestra costa Saguntina llegaban productos y noticias de Roma, de Fenicia de Cartago y de tantos otros sitios que coincidieron en el tiempo con la existencia de este poblado, casi en tiempo real y que lo situaban como un importante y estratégico punto de comercio y cultural durante esa época.

Cuando vengas, no te pierdas el Centro de Interpretación "Sagunt y la Mar" que se ha puesto en marcha en el Fortí del Grau Vell. Visita sus salas y sus áreas expositivas que recorren mas de 2.000 años de historia marítima de Sagunto, desde el puerto Ibero-Romano hasta la actualidad y llénate de lo que allí sucedió en su época dorada, de su comercio, de su historia, de su influencia en la península a lo largo del tiempo.

Si te acercas a conocer el Grau Vell o si ya lo conoces, la próxima vez que pasees por la playa, si tu quieres, puedes imagínarte rodeado del trajín de carga y descarga de ánforas llenas de vino, de aceite de oliva, de salsas de pescado (garum) provenientes de Hispania, de Italia, del norte de Africa... Imagínate el olor de salazones, de higos, de frutos secos, de especias... escucha el ruido de los carros transportando cerámica griega y romana de barniz negro con destino a las familias adineradas de Saguntum y de la antigua Edetania... Imagínate.

LA VIÑETA, POR V. G. NEBOT: *'GUERRA HÍBRIDA'*

EL PERIÓDICO DE aquí
Toda la información de tu comarca
elperiodicodeaqui.com

RRSS @aquimorvedre
Seguidores @aquimorvedre
▸TOTAL 184.500
▸ SEGUIDORES 18.800
▸ SEGUIDORES 2.209
▸ SEGUIDORES 8.648
▸ SEGUIDORES 26.400

LO NO EVIDENTE

Carolina Fuertes

PROFESORA

El FMI mira a València: ciberseguridad e IA se gestionarán aquí

La decisión del Fondo Monetario Internacional (FMI) de instalar en València su primer Centro Global de Tecnologías de la Información fuera de Washington coloca a la ciudad en un lugar al que pocas llegan: el de ser elegida. El acuerdo, firmado el 3 de noviembre, convierte a Valencia en sede de una infraestructura que prestará servicios tecnológicos a las operaciones globales del organismo. Con él, la ciudad gana prestigio internacional, atrae un centro especializado en ciberseguridad, inteligencia artificial e infraestructura digital, y refuerza su posición en el mapa tecnológico mundial. En cuanto a su funcionamiento, el centro desarrollará tareas relacionadas con los sistemas de información, la infraestructura digital, la ciberseguridad y la inteligencia artificial. Su ubicación será el Palacio de Calatayud, un edificio de la calle del Micalet que la Generalitat cederá para este uso. La rehabilitación se encuentra en su fase final y debería concluir antes de terminar el año. La puesta en marcha, sin embargo, será gradual: sus capacidades operativas y su plantilla crecerán progresivamente.

Por otra parte, la elección reconoce el camino recorrido: un ecosistema tecnológico valenciano consolidado, profesionales cualificados, una ubicación estratégica y una proyección internacional que la ciudad ha ido construyendo. Que una institución global confíe a Valencia ámbitos tan sensibles como la ciberseguridad o la inteligencia artificial es un respaldo de primer nivel. Precisamente por eso, la oportunidad es enorme. Si las instituciones presentan esta instalación como una palanca de desarrollo, será necesario que sus efectos trasciendan las paredes del Palacio de Calatayud: colaboraciones verificables con universidades, centros de investigación y compañías valencianas; prácticas y formación especializada; y acceso para que los proveedores locales puedan concurrir a los servicios que se requieran. De este modo, Valencia no solo albergará una infraestructura internacional, sino que la integrará en su propio tejido productivo.

Además, el reto no consiste solo en atraer profesionales de fuera, sino en ofrecer razones para que el talento formado aquí pueda desarrollar su carrera sin marcharse. En efecto, la tecnología necesita investigación, educación, conectividad, inversión privada y empleo estable. Por eso, el centro debería complementar una estrategia más amplia, no sustituirla. Del mismo modo, convendrá conocer las condiciones de la cesión del inmueble, los compromisos asumidos por cada administración y los mecanismos de seguimiento del acuerdo. La transparencia no resta atractivo a una iniciativa: permite medir sus beneficios y exigir resultados. En definitiva, Valencia cuenta con una oportunidad de proyección internacional, pero el prestigio solo se convierte en prosperidad cuando permanece en la ciudad. El verdadero indicador será la actividad que quede: conocimiento compartido, empresas fortalecidas, empleo cualificado y oportunidades para sus residentes. El FMI abre una puerta; corresponde ahora a las administraciones, al sistema educativo y al sector privado conseguir que esa puerta conecte con la economía valenciana. Porque jugar en la primera división tecnológica exige algo más que una sede: exige continuidad, cooperación y resultados medibles.

ÈTICA PER A MIREIA

Albert Llueca

VEÍ DE SAGUNT

Les ferides que no es veuen

Filla meua, hi ha ferides que no deixen sang ni blaus. No necessiten una tireta ni una visita al metge. Però poden fer molt de mal. Són les que provoquen els insults, les burles, les exclusions o els missatges cruels que una persona rep una vegada i una altra.

L'assetjament escolar és una de les injustícies més tristes que poden passar en una escola. Ningú mereix sentir por d'anar a classe, quedar-se sense amistats o pensar que no val prou. Totes les persones tenim dret a ser respectades tal com som.

De vegades, qui fa mal busca sentir-se més fort, cridar l'atenció o encaixar dins d'un grup. Però cap motiu justifica humiliar una altra persona. Fer riure a costa del sofriment d'algú no és valentia. La vertadera valentia és respectar, ajudar i tractar els altres amb dignitat.

També hi ha una altra realitat que cada vegada està més present: el ciberassetjament. Abans, moltes discussions acabaven quan sonava la campana de l'escola. Ara, els telèfons i les xarxes socials poden convertir una burla en una cosa que continua durant hores o dies. Un missatge ofensiu, una fotografia compartida sense permís o un comentari desagradable poden fer tant de mal com una paraula dita cara a cara.

Però l'assetjament no és només responsabilitat de qui agredeix. També ens interpel·la a totes les persones que observem. Callar davant una injustícia sovint ajuda que continue. No sempre és fàcil actuar, però un gest tan senzill com preguntar a una companya si està bé, no riure una burla o avisar una persona adulta de confiança pot marcar una gran diferència.

El més injust és que moltes vegades les víctimes són persones que simplement són diferents: perquè tenen altres gustos, una altra manera de parlar, una sensibilitat especial o una forma pròpia de veure el món. Però la diversitat no és un defecte. Al contrari, és una riquesa. Les persones diferents fan que el món siga més creatiu, més interessant i més humà.

Per això vull que recordes una cosa important: mai tingues vergonya de ser qui eres. I mai faces sentir vergonya a ningú per ser qui és. El respecte, l'empatia i la bondat poden semblar coses menudes, però tenen una força enorme.

Cada vegada que defenses una persona, escoltes algú que està trist o decideixes no participar en una burla, estàs ajudant a construir un món millor. Un món on ningú haja d'amagar-se per sentir-se acceptat. Un món on el respecte siga més fort que la violència i on la bondat guanye al silenci.

UNA MADRILEÑA EN CANET

Angie Melero (@angiemelero59)

PERIODISTA, ESCRITORA Y ACTRIZ

A la pata coja

– LOLA: ¿te ha pasado algo Angie? Vas cojeando.
– ANGIE: tengo un dolor insoportable en la zona sacroilíaca.
– SONIA: es el tiempo. Un día, chuzos de punta y otros treinta grados.
– ANGIE: llevo así casi dos años. Empecé a notarlo poco a poco y ahora necesito dos analgésicos diarios.
– LOLA: habrás ido al médico porque tanta medicación... a mí ya no me cabe más en el pastillero.
– SONIA: ¡estoy harta! He tenido que comprar un bolso más grande para llevar todo el "pastilleo": spray para la nariz, para los mosquitos, parche térmico, rodillera, tiritas... y el medidor de glucosa.
– ANGIE: claro que he ido al médico. A uno, no ¡a tres traumatólogos! El primero me mandó tres pruebas. Las vio y me dijo que tenía una dismetría en la pierna izquierda. Pero no me quedé convencida.
– LOLA: ¿por qué? Seguro que tú ya te habías diagnosticado viendo vídeos de youtuber o tictoquers. Todos son unos caraduras e indocumentados que te dan gato por liebre vendiendo cremas milagrosas y abono para gimnasios.
– SONIA: ¡qué pinchauvas eres! Angie es más lista que el hambre. Son muchos años de experiencia entre médicos. Y ella lucha y lucha.

Angie no se cansa de preguntar a los especialistas y quiere entender los diagnósticos. Pidió una segunda opinión y comprobó que el primer médico se había confundido, ya que dijo que su pierna izquierda era más corta; el segundo señaló la derecha. Y fue a buscar el desempate. Finalmente era la diestra. Pero al hacerle un estudio de la pisada, el podólogo vio que la dolencia se debía sobre todo al reparto de su carga (el doble en una pierna que en la otra).
Y se pregunta: ¿qué "pato" paga la pata? Total: dos meses tomando analgésicos, mareada con consultas (Madrid, Canet, Sagunto), sesiones de fisio y un gasto de 200 €. Seguirá caminando pero sin dolor ni a la pata coja.

SONDEO SYM CONSULTING

Un sondeo para El Periódico de Aquí da a la derecha mayoría con 18 diputados frente a los 15 de la izquierda en la Comunitat Valenciana

▶ PP Y PSOE PERDERÍAN UN ESCAÑO CADA UNO, MIENTRAS VOX Y FRENTE AMPLIO GANARÍAN UN REPRESENTANTE; EL DESGLOSE PROVINCIAL SITÚA LAS PRINCIPALES DISPUTAS EN VALENCIA Y EN EL REPARTO DE LA IZQUIERDA EN ALICANTE Y CASTELLÓN

■ JUDITH CELMA | VALENCIA

PP y Vox mantendrían la mayoría de los diputados que la Comunitat Valenciana elige al Congreso en las elecciones generales del 29 de noviembre. Un sondeo de SyM Consulting para El Periódico de Aquí sitúa a ambas formaciones en 18 de los 33 escaños, frente a los 15 de PSOE y Compromís-Front Valencià. El reparto autonómico conservaría la relación entre bloques de 2023, aunque cambiaría el peso de los partidos dentro de cada uno.

El PP seguiría como primera fuerza, con 968.841 votos y 12 diputados, uno menos que en las anteriores generales. El PSOE obtendría 845.794 sufragios y diez representantes, también uno menos. Vox subiría de cinco a seis y Compromís-Front Valencià alcanzaría cinco, frente a los cuatro de Sumar-Compromís en 2023. La distinta configuración de estas últimas candidaturas obliga a matizar la comparación.

La victoria popular convivería así con un mayor peso de Vox, mientras el crecimiento de Compromís-Front Valencià compensaría la pérdida socialista. Las horquillas provinciales mantienen abierto el reparto definitivo de una encuesta realizada del 6 al 16 de octubre, antes del accidente ferroviario de Toledo y los disturbios en Barcelona y Bilbao, cuyo posible impacto electoral no está recogido en los resultados.

VALENCIA: UN ESCAÑO DECIDE LA MAYORÍA

Valencia concentra la disputa que puede determinar si las derechas conservan su ventaja autonómica de 2023 o la ven reducida. PP y PSOE obtendrían entre cinco y seis diputados cada uno, mientras Vox subiría de dos a tres y Compromís-Front Valencià bajaría de los tres de Sumar-Compromís a dos.

Si el escaño pendiente corresponde al PP, populares y Vox reunirían nueve de los 16 representantes provinciales, frente a siete de la izquierda. Si lo obtiene el PSOE, se mantendría el empate de ocho diputados por bloque.

Los populares encabezarían la estimación con 512.987 votos, frente a los 480.772 socialistas. Pero el crecimiento de la derecha en representación descansaría en Vox: el PP, en el mejor extremo de su horquilla, conservaría sus seis diputados de 2023. Para el PSOE, alcanzar seis supondría ganar uno y compensar el retroceso de Compromís-Front Valencià.

ALICANTE: EL PP PIERDE TERRENO

Alicante presenta el cambio más claro en la relación entre bloques. El PP bajaría de cinco a cuatro diputados y Vox conservaría dos. Juntos reunirían seis de los doce representantes, frente a siete en 2023, y quedarían igualados con PSOE y Compromís-Front Valencià.

El impulso de la izquierda procedería de Compromís-Front Valencià, que obtendría dos o tres escaños frente al único de Sumar-Compromís en las anteriores generales. El PSOE se movería entre tres y cuatro, por debajo o al mismo nivel que sus cuatro representantes de 2023. La adjudicación pendiente modificaría el peso de ambos partidos, pero no su suma conjunta.

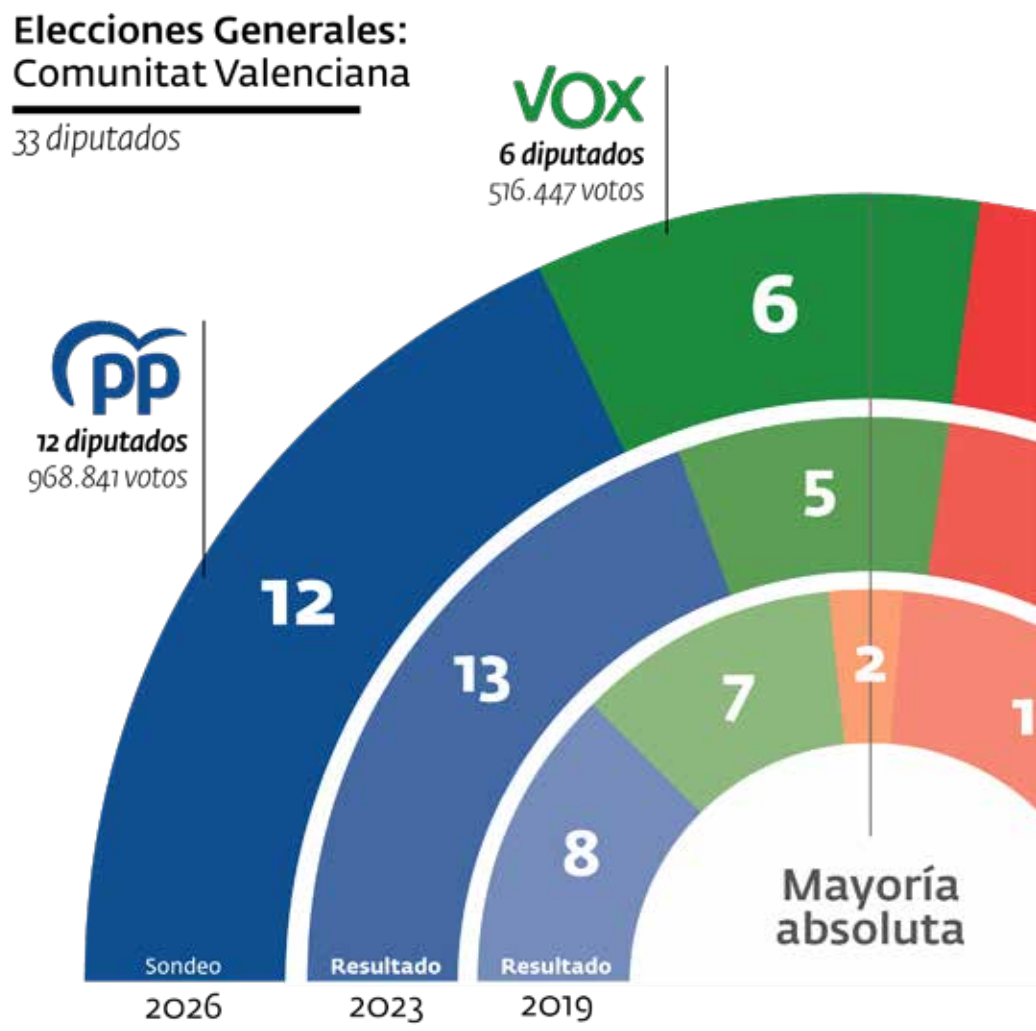
Los populares seguirían primeros, con 342.988 votos frente a los 271.011 socialistas. Esa victoria no evitaría la pérdida de un diputado ni que su bloque dejara de reunir más de la mitad de la representación alicantina. El posible avance de las derechas en Valencia compensaría ese retroceso.

CASTELLÓN: EL PSOE DEFIENDE SU SEGUNDO DIPUTADO

Castellón sería la única provincia donde las horquillas no plantean cambios en la suma de PP y Vox. Los populares conservarían dos representantes y la formación de Santiago Abascal, uno: tres de los cinco escaños, como en 2023.

La incógnita se concentra en la izquierda. El PSOE obtendría uno o dos diputados y Compromís-Front Valencià, entre ninguno y uno. Su posible entrada reduciría a la mitad la representación socialista, sin alterar la relación entre bloques.

El PP mantendría el liderazgo provincial con 112.866 votos, por delante de los 94.011 del PSOE. Para los populares, el resultado consolidaría el avance de 2023, cuando pasaron de uno a dos diputados; Vox conservaría el representante obtenido tanto entonces como en 2019.

Estimación de resultados electorales al Congreso en Comunitat Valenciana para el 29-N. / JAIME S

Estimación en la provincia de Valencia. / J.S

Estimación en la provincia de Alicante. /

FICHAS TÉCNICAS

VALENCIA

Censo electoral Provincia Valencia (CER) Septiembre 2026: 1975778

Nivel de confianza: 95'45%

Margen de error máximo: 3,38%

Total de encuestas válidas: 840

Técnica: Telefónica asistida por ordenador (IVR).

Muestreo: aleatorio estratificado por sexo, edad y población

Trabajo de campo: del 6 al 16 de octubre de 2026

CASTELLÓN

Censo electoral Provincia Castellón (CER) septiembre 2026: 433110

Nivel de confianza: 95'45%

Margen de error máximo: 3,58%

Total de encuestas válidas: 749

Técnica: Telefónica asistida por ordenador (IVR).

Muestreo: aleatorio estratificado por sexo, edad y población

Trabajo de campo: del 6 al 16 de octubre de 2026

ALICANTE

Censo electoral Provincia Alicante (CER) Septiembre 2026: 1297671

Nivel de confianza: 95'45%

Margen de error máximo: 3,68%

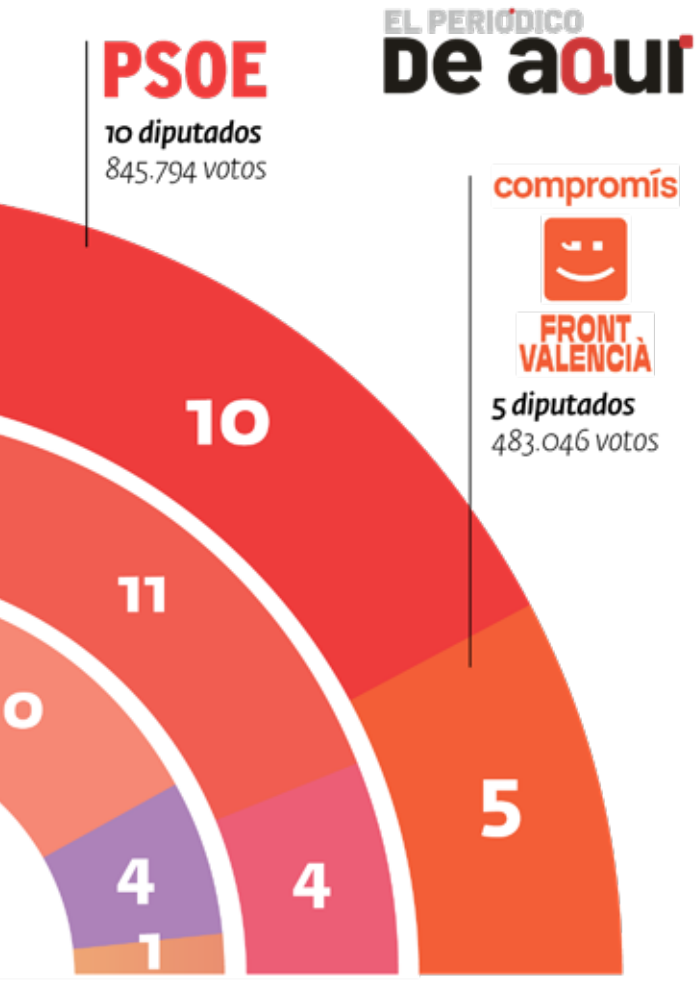
Total de encuestas válidas: 709

Técnica: Telefónica asistida por ordenador (IVR).

Muestreo: aleatorio estratificado por sexo, edad y población

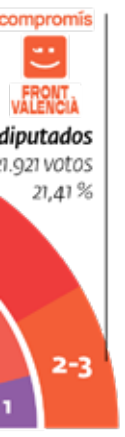
Trabajo de campo: del 6 al 16 de octubre de 2026

Director: Eduardo San José Requejo Politólogo · Proceso de generación aleatoria y automática de números telefónicos · **Datos:** SPSS

SORIANO

nte

J.S

Estimación en la provincia de Castellón. / J.S

PARTIDOS

De izquierda a derecha: Catalá (PP), Bernabé (PSOE), Gil Lázaro (Vox) y Micó (Compromís-Front Valencià). / EPDA

El quién es quién en las listas al Congreso por Valencia este 29N

▶ MARÍA JOSÉ CATALÁ Y PILAR BERNABÉ LIDERAN LAS CANDIDATURAS DEL PP Y PSOE, MIENTRAS VOX Y COMPROMÍS MANTIENEN A SUS ACTUALES DIPUTADOS, ÁGUEDA MICÓ E IGNACIO GIL LÁZARO

■ BORJA PEDRÓS | **VALENCIA**

Las elecciones generales del 29 de noviembre tendrán en Valencia algo de anticipo de las municipales de 2027. La alcaldesa, María José Catalá (PP), y su rival socialista, Pilar Bernabé (PSOE), encabezan las candidaturas de sus respectivos partidos al Congreso. Un enfrentamiento que servirá para medir las fuerzas de las dos principales dirigentes políticas de la capital apenas seis meses antes de la próxima cita con las urnas locales.

No serán las únicas caras conocidas. Los principales partidos han apostado por dirigentes con experiencia y peso político, aunque también hay novedades en unas candidaturas que aspiran a repartirse los 16 escaños que corresponden a la circunscripción de Valencia. En total, se han presentado 14 listas, todavía pendientes de su proclamación definitiva.

El PP ha situado al frente a María José Catalá, que compaginará la campaña con sus responsabilidades como alcaldesa de Valencia. En el segundo puesto aparece Ricardo Gabaldón, alcalde de Utiel, cuyo papel durante la dana de 2024 le dio una mayor proyección pública. Le siguen Belén Hoyo, con experiencia en el Congreso; Fernando de Rosa, que fue vicepresidente del Consejo General del Poder Judicial, y Esperanza Reynal.

Los socialistas confían su candidatura a Pilar Bernabé, que ha dejado la Delegación del Gobierno para afrontar esta nueva etapa política. Su presencia durante la emergencia de la dana y los meses posteriores la convirtió en uno de los rostros más reconocibles del Ejecutivo central en la Comunitat. La acompañan dos dirigentes de primer nivel: el ministro Arcadi España y la secretaria de Organización del PSOE, Rebeca Torró. José Muñoz, portavoz socialista en Les Corts, ocupa el cuarto lugar.

La provincia de Valencia elegirá un total de 16 diputados entre las 14 candidaturas presentadas

En Vox hay menos cambios. Ignacio Gil Lázaro, uno de los diputados más veteranos del Congreso, repite como cabeza de lista. Detrás figuran Ana María Bellver y Carlos Flores Juberías, que encabezó la candidatura autonómica del partido en 2023. Completan los cinco primeros puestos María González-bez y José María Llanos.

La izquierda valencianista llega a estas elecciones con una candidatura conjunta. Compromís concurrirá bajo la marca Front Valencià, junto a Esquerra Unida, Podem y Esquerra Republicana del País Valencià. Àgueda Micó ocupará el primer puesto, seguida de Alberto Ibáñez, Lara Manyes y David Ribó, hijo del exalcalde Joan Ribó.

El abanico electoral incluye también otras opciones. Se Acabó la Fiesta presenta a Kevin Pérez; Valencia Unida, a Vicente González-Lizondo; y Frente Obrero, a Carmen López. A ellas se suman PACMA, Agenda Valenciana y otras formaciones con menor representación.

CRISTINA MARQUÉS Alcaldessa de Quartell (Socialistes-Compromís)

"ESTEM COMPLINT TOT ELS REQUERIMENTS D'EDUCACIÓ, PERÒ ENCARA NO HEM VIST NI UN SOL PLÀNOL DEL CEIP SANTA ANNA"

+entrevista

L'alcaldessa de Quartell, Cristina Marqués. / EPDA

▶ LA RESPONSABLE MUNICIPAL REPASSA ELS PRINCIPALS PROJECTES IMPULSATS DURANT ESTA LEGISLATURA, A MÉS DE LES DIFICULTATS DE GESTIÓ I ELS REPTES PENDENTS DEL MUNICIPI

■ P. VALENCIANO / B. P. | **QUARTELL**

Cristina Marqués (Socialistes-Compromís) afronta la recta final de la seua primera legislatura al capdavant de l'Ajuntament de Quartell amb projectes importants en marxa i reivindicacions encara pendents. La recuperació del Palau dels Comtes d'Orbe i Piniés, les iniciatives per a fomentar la salut i la participació ciutadana o la reivindicada ampliació del CEIP Santa Anna marquen un mandat en què les dificultats administratives també han condicionat la gestió municipal. L'alcaldessa fa balanç d'estos anys i repassa els principals reptes del municipi en una entrevista gravada per al pòdcast 'Líderes de Aquí', del grup *El Periódico de Aquí*, presentat per Pere Valenciano i disponible a Spotify.

▶ Ens acostem a la recta final de la legislatura. Quin balanç fa d'estos més de tres anys al capdavant de l'Ajuntament?

▶ Som un equip de govern bastant jove. Només una persona continua de l'anterior executiu municipal i ha sigut un valor fonamental per a nosaltres. Per tant, partíem pràcticament de zero. El nostre balanç és que encara ens queda molt per fer, però hem avançat en diversos aspectes en què consideràvem que Quartell havia de millorar i créixer. Hem impulsat inversions i, sobretot, iniciatives per a oferir alternatives de vida saludable i en comunitat als veïns. Eixa era una de les nostres prioritats: que l'activitat municipal servira també per a fer poble i perquè les persones participaren més en el dia a dia de Quartell.

▶ Una de les principals inversions ha sigut la rehabilitació de la Casa de la Cultura. Què s'hi ha fet i quines actuacions queden pendents?

▶ La primera gran inversió que hem fet amb els recursos dels plans de la Diputació ha sigut recuperar la Casa de la Cultura, un espai cultural per a les persones majors situat al centre del poble. Necessitava una posada a punt, especialment en eficiència energètica, perquè tenia portes i finestres molt antigues. També hem renovat completament el bar de la plaça, que ja està en funcionament. Ha sigut una actuació que ha donat vida al municipi, però també la més important i complicada del pla d'inversions, amb uns 290.000 euros. A més, volem renovar un camió municipal que té més de quinze anys. Amb els recursos que ens queden del pla ens centrarem més en equipament i subministraments que en grans obres.

▶ També s'ha impulsat 'Mou Quartell', 'Enllà de la consulta' i 'Aula oberta'. Què aporten estos programes al poble?

▶ Volíem unir salut, educació i esport per a millorar la qualitat de vida dels veïns i aconseguir que participaren de les activitats municipals. Crec que, en este aspecte, Quartell ha millorat un 500%. Amb 'Mou Quartell' hem aconseguit una participació que no s'havia vist mai. Acabem de començar la programació d'hivern i ja tenim més de 200 persones, majoritàriament dones, que acudixen cada dia al poliesportiu a fer activitat física. Hem aprés que moure'ns i cuidar-nos és fonamental per a tindre una bona qualitat de vida. Això millora la salut, però també la socialització. S'ha generat una altra manera de viure al poble.

'Enllà de la consulta' és un projecte de salut comunitària innovador que ensenya a cuidar-nos i a previndre problemes de salut, en lloc de recórrer sempre a la medicina quan el problema ja ha aparegut. Parlem de diabetis, vacunació, càncer o circulació, entre moltes altres qüestions. Volem que la gent tinga coneixements per a cuidar-se millor. Intentem que les xarrades les impartisquen professionals de Quartell especialitzats en cada matèria, perquè això crea un vincle amb els assistents. És un model que s'està desenvolupant en altres països europeus i que ací apliquem a xicoteta escala.

> **Hem unit salut, educació i esport en projectes innovadors que estan canviant la manera de cuidar-se i participar del veïnat"**

> **Acabem de rebre una subvenció de 300.000 euros per a millorar l'avinguda que travessa Quartell i ara hem de licitar les obres"**

'Aula oberta' s'assembla a una universitat popular, però aprofita els coneixements dels mateixos veïns. Per exemple, una jove que ha estudiat Comunicació Audiovisual va explicar nocions bàsiques de fotografia. Volem que allò que saben les persones del poble revertisca en tota la comunitat.

▶ La rehabilitació i ampliació del CEIP Santa Anna és una de les grans reivindicacions de Quartell. En quin punt es troba?

▶ La competència és de la Conselleria d'Educació. Quan arribàrem al govern, fins i tot abans del ple de constitució, ens telefonaren per a demanar-nos que convocàrem un ple i modificàrem una denominació del Pla Edificant. Ens digueren que era necessari perquè el projecte entrara en l'últim decret de la consellera que deixava el càrrec. Ja tenia memòria i consignació pressupostària, i entenguérem que era un tràmit més per a continuar endavant. Vàrem fer el ple i aprovàrem la modificació, però després el nostre col·legi va quedar inclòs entre els centres afectats pel procediment de lesivitat del Pla Edificant. És a dir, amb risc de cancel·lar o retrassar greument les actuacions planificades.

Ni l'Ajuntament, ni l'associació de mares i pares, ni la direcció del centre volíem entrar en conflicte amb ningú. Havíem fet el que ens demanava la mateixa Conselleria. Presentàrem les al·legacions necessàries perquè consideràvem que la lesivitat no estava justificada: el projecte ja estava aprovat, no era nou, no s'havien modificat els preus i enteníem que no comprometia el pressupost de la Generalitat.

Després vàrem demanar una reunió i, des de la Direcció General d'Infraestructures Educa-

tives, ens indicaren que, si volíem que la reforma i l'ampliació avançaren, havíem de retornar a la Generalitat les competències delegades amb el Pla Edificant. Ens assegararen que prepararien immediatament el projecte. Parlem d'un col·legi construït en 1960 i d'una actuació d'uns dos milions d'euros. Pot un poble de 1.500 habitants assumir un projecte d'esta envergadura? Vàrem tornar les competències, tal com ens havien demanat.

Des d'aquell moment, l'equip de govern, les famílies i la direcció del CEIP Santa Anna treballem perquè el col·legi tinga les millors condicions possibles. Des de finals de 2024 responem als requeriments de la Conselleria i demanem reunions constantment. Hem fet tots els passos que ens han indicat, però encara no hem vist ni un plànol ni cap avanç que ens faça pensar que el projecte està més prop de ser una realitat.

► Esta legislatura també heu aconseguit la donació del Palau dels Comtes d'Orbe i Piniés. Com ha sigut el procés?

► Ha sigut molt complicat. Els hereus dels comtes són dèsset i, comptant també altres familiars, hem hagut de posar d'acord 37 persones. Hem tingut tres interlocutors amb la família Orbe, especialment un d'ells, i també l'ajuda d'una persona de Quartell en els tràmits notarials. Fins i tot hi havia una persona resident als Estats Units que havia donat poders a la família per a compravendes, però no per a donacions. Són gestions que han costat molt de resoldre. Els donants ja fan prou cedint el bé; nosaltres havíem de facilitar-los tots els tràmits. No hauria sigut possible sense Elisa Queralt.

► Quin futur imaginen per al palau i què heu fet fins ara per a recuperar-lo?

► Podria ser un espai cultural de somni per a Quartell. La primera intervenció ha consistit a retirar construccions posteriors que sobraven per a recuperar l'edifici original. També hem tancat els grans clavills que afectaven l'estructura, amb els estudis arqueològics corresponents. Qui coneix Quartell sap que el palau està situat entre el nucli històric, on va nàixer el poble, i la part nova. Volem obrir-ne les portes i convertir-lo en un nexe d'unió entre estos dos espais.

> **El Palau podria ser un espai cultural de somni per al municipi; volem obrir-ne les portes i convertir-lo en un nexe d'unió tant física com social"**

> **Vaig arribar a l'Ajuntament perquè sentia una responsabilitat social i vaig pensar que havia d'implicar-me directament per a fer coses pel meu poble"**

Ja hem fet una primera obertura de portes per a explicar les intervencions als veïns. El palau no és només un edifici que va pertànyer als Orbe i Piniés: va ser escola, lloc d'assaig de la banda, casino i espai on se celebraven bodes. Molta gent hi va vore per televisió el soterrar de Joan XXIII, perquè era l'únic lloc del poble que tenia televisor. És un edifici molt viscut, que desperta un sentiment d'estima. No és un monument que la gent mira des de fora; forma part de la memòria del poble. Eixa vinculació dona encara més sentit a la seua recuperació.

► Quines altres actuacions són prioritàries abans que acabe la legislatura?

► Ens preocupa especialment la millora de l'avinguda que travessa Quartell de Benifairó a Benavites, una actuació que hem treballat amb l'àrea de Carreteres de la Diputació. Era una carretera provincial que, com altres vies que han quedat integrades dins dels pobles, havia de passar a ser de titularitat municipal. En 2020 es va tramitar el canvi, però el govern local d'aquell moment no va firmar el document que havia de formalitzar-lo i la situació ha quedat pendent de resoldre's.

Ara ens acaba d'arribar el decret d'aprovació d'una subvenció de 300.000 euros per a millorar el tram des de la caserna de la Guàrdia Civil fins al barranc. Hem de licitar les obres. És una via amb molt de trànsit de vehicles i també de vianants, pels negocis que hi ha. Necessitem trobar un equilibri perquè siga més segura per a tots.

► Quines dificultats troba un Ajuntament menut com el de Quartell per a portar endavant estos projectes?

► M'he trobat amb una situació bastant hostil des del punt de vista administratiu. No hem tingut el suport administratiu que necessitàvem i és molt difícil gestionar un municipi si l'Administració no funciona amb estabilitat, independentment de qui governe. Els equips de govern podem tindre moltes idees i capacitat per a ampliar el que fem, però les possibilitats es reduïxen molt quan no tenim una estructura que ens acompanye. És una dificultat que es nota en el dia a dia.

A Quartell no tenim un equip de treball estable i no hem aconseguit donar continuïtat a la secretaria-intervenció. Quan arribàrem només hi havia una persona treballant en l'Administració municipal. També hi ha moltes qüestions urbanístiques per aclarir. Ens hem trobat molts pals a les rodes, i això és especialment difícil per a un equip jove en un poble com el nostre.

► Té decidit si tornarà a presentar-se a l'Alcaldia en 2027?

► Encara no he pres la decisió. Em dedique a l'ensenyament i també he treballat en comunicació. Vaig arribar a l'Ajuntament perquè sentia una responsabilitat social i vaig pensar que, almenys una vegada en la vida, havia d'implicarme directament per a fer coses pel meu poble i vore'l avançar. Crec que hem complit dins de les nostres possibilitats, però ens hem trobat amb molts obstacles. Per molta voluntat que tingues, no tot és fàcil. De moment, no tinc una resposta definitiva.

MARIÁN CANO Consellera de Industria, Turismo, Innovación y Comercio

"DEBEMOS IR HACIA UN COMERCIO MÁS ESPECIALIZADO Y DE EXPERIENCIA"

Marián Cano, durante la entrevista concedida a El Periódico de Aquí. / JAIME SORIANO

▶ LA CONSELLERA ASEGURA QUE, PESE A LA LIGERA DISMINUCIÓN DE LOCALES COMERCIALES, "LAS CIFRAS GLOBALES SON POSITIVAS" Y NACEN "ESTABLECIMIENTOS QUE ESTÁN A LA VANGUARDIA"

■ JUDITH CELMA | **VALENCIA**

Cada 25 de octubre, la Comunitat Valenciana celebra el Día del Comercio Local. Para los comerciantes, sin embargo, los retos se renuevan cada mañana al levantar la persiana. La consellera Marián Cano reconoce las dificultades del pequeño comercio para encontrar relevo y adaptarse a unos hábitos de consumo que han cambiado. Ante la competencia de las grandes plataformas y la menor renta disponible de las familias, defiende la especialización y el trato personalizado, con ayudas a la modernización y programas que faciliten la continuidad de los negocios.

▶ Con motivo del Día del Comercio Local, ¿qué balance hace de la situación del comercio en la Comunitat Valenciana? ¿Qué está funcionando y dónde detecta más dificultades?

▶ La verdad es que las cifras globales del comercio son positivas: hay crecimiento en facturación y en puestos de trabajo. Pero debemos distinguir entre el comercio de los autónomos y las micropymes, y las empresas de más de diez trabajadores.

En el pequeño comercio todavía hay retos por delante: cómo seguir trabajando, afrontar el relevo y mantener el negocio abierto. Hay una ligera disminución del 2,3% en locales abiertos, aunque estamos por debajo de la media nacional, que es del 2,6%.

Tenemos claro que debemos acompañar a todo el sector: a la parte que crece, pero también a ese pequeño comercio que forma parte de nuestra identidad, está muy especializado y conoce muy bien a su cliente. Queremos ayudarlo a adaptarse a las nuevas tecnologías, que pueden darle más oportunidades. Y en los casos en los que no hay relevo generacional dentro de la empresa estamos buscando fórmulas para facilitarlo.

También hay que mencionar la disminución de la renta disponible de las familias. Cuando se habla desde el Gobierno de Pedro Sánchez de las grandes cifras de la economía, muchas veces no se pone el acento en la economía doméstica. Una familia que destina más recursos a la hipoteca, la energía y la compra básica tiene menos dinero para ropa, zapatos o productos para su casa.

▶ ¿El decrecimiento es más pronunciado en los comercios que no venden productos de primera necesidad?

▶ Sí. Cuando hablamos de comercio especializado, debemos analizar cada sector. Depende de la renta disponible, pero también de las preferencias de consumo. De la covid hasta aquí, la moda bajó un escalón respecto al ocio. Por mucho que se hable de subida salarial, si no se explica cómo ha subido la vida, no se habla de lo que entiende cada familia: cuánto dinero le queda después de pagar lo necesario.

Entre esas preferencias y una menor renta disponible, hay comercios, como los de moda, que están sufriendo. Es donde más notamos la pérdida de locales y micropymes. En cambio, crecen las pequeñas empresas de servicios dedicadas a la belleza o la salud: peluquerías, centros de estética, fisioterapia...

▶ Otro reto es la competencia de las grandes cadenas extranjeras, con un alto volumen de facturación y precios bajos. ¿Cómo afecta al pequeño comercio? ¿Qué se está haciendo para incrementar su competitividad?

▶ Hemos analizado la cuestión desde diversas perspectivas. Hay una evolución de los hábitos de los consumidores que afecta al momento de comprar. Hace años, cuando no había tanta incorporación de la mujer al mundo laboral, el momento de compra era diferente. Afortunadamente, la mujer está plenamente incorporada y la compra ya no se entiende como una cuestión de mujeres: se trata de disponibilidad horaria.

El comercio ha tenido que adaptar sus horarios a quien trabaja. Pero, cuando entra el comercio electrónico, cambia el paradigma: en cualquier momento, desde el sofá de casa, puedes cubrir una necesidad. Además, con toda la información disponible, muchas compras están condicionadas por el precio. Son retos muy complicados para el pequeño comercio, que han llevado a una reestructuración. No se trata solo de competir con las cadenas extranjeras, sino de adaptarse a un consumidor que ha cambiado sus hábitos y la manera de decidir cuándo y dónde compra.

Creo que la apuesta es por la personalización. Tú conoces mejor que nadie a tu cliente y esa atención se valora. También tienes que ofrecer un valor añadido. Tenemos comercios de artesanía, productos de primera calidad y tiendas agroalimentarias especializadas con productos que no encuentras en otros lugares. Es una estrategia que muchos han seguido y queremos acompañarlos. Se trata de encontrar aquello que pueden ofrecer mejor que las grandes plataformas, desde la cercanía y el conocimiento del cliente hasta un producto que no se encuentra en cualquier sitio.

▶ El relevo generacional es un problema que parece agravarse en las zonas rurales, donde también hay despoblación. Si una persona va a jubilarse y no encuentra relevo, ¿cómo pueden ayudarla?

▶ Trabajamos con asociaciones y cámaras de comercio y tenemos programas para eso. Muchos hijos de comerciantes han elegido otra salida profesional y no continuarán con el establecimiento familiar. En el Pla Endavant hemos puesto en marcha programas para iden-

tificar esos negocios y a personas que podrían estar interesadas en continuarlos.

El relevo es muy difícil a nivel empresarial y en el pequeño comercio todavía más. En poblaciones de interior o municipios en riesgo de despoblación tenemos en cuenta esa perspectiva en las ayudas y muchas veces primamos a quien invierte allí. Colaboramos con asociaciones y cámaras para detectar a personas interesadas y a comerciantes a quienes les ha llegado el momento de disfrutar de la jubilación, ponerlos en contacto y ayudar a que se produzca ese relevo.

También debemos hacer pedagogía con quien tiene el comercio, porque a veces lo que echa para atrás a quien quiere asumirlo es el alquiler o el coste del traspaso. Soy nieta de comerciantes. Tenían una tienda, pero mi madre optó por la educación, es maestra, y mi tío es médico. Hicieron un traspaso dentro de la familia de manera generosa para que el negocio continuara abierto.

La responsable autonómica, en un instante de la conversación. / JAIME SORIANO

▶ ¿Han impulsado ayudas a la digitalización para que los comerciantes puedan desarrollar la vertiente online de su establecimiento?

▶ Sí, tenemos ayudas para la inversión y para la formación. Una de las cosas buenas de la compra de proximidad es que el comerciante te recomienda: "Mira, tengo esta novedad". Mantener ese contacto es fundamental.

También apoyamos herramientas de asociaciones, agrupaciones de comerciantes y mercados. Nuestros mercados son parte de la identidad de la Comunitat Valenciana y una de nuestras joyas. Si quieren integrar una plataforma online o un reparto conjunto entre puestos, son proyectos que pueden entrar en nuestras convocatorias.

La clave de las convocatorias es el diálogo que mantenemos siempre con todo el sector: la artesanía, las asociaciones de comercios de barrio de distintos municipios, los mercados e incluso los mercados ambulantes. Además, estamos trabajando en el análisis de la venta ambulante. También hablamos con empresas de más de diez trabajadores y grupos de distribución, algunos referentes a nivel nacional y global.

▶ En cuanto a líneas de ayudas, ¿dónde más han centrado los esfuerzos estos últimos años?

▶ Ha sido una apuesta clara por la colaboración. El comercio llega a todos nuestros rincones y necesitamos actuar a todos los niveles. Hay ayudas directas, pero también a través de asociaciones para dinamización, eventos y campañas, que funcionan mejor de manera agrupada. Colaboramos con los ayuntamientos en la remodelación de mercados para modernizar las instalaciones.

Otra línea es nuestra red de agentes de comercio. Son técnicos especializados de la administración local, la más próxima al sector, que detectan si hace falta dinamizarlo o facilitar los trámites de apertura. Son esa antena que tiene el comercio dentro del Ayuntamiento.

Tenemos claro que debe ser de abajo hacia arriba: escuchar las necesidades y marcar la dirección. Ahora trabajamos, en línea con una de las máximas de este Consell, para simplificar y agilizar los procedimientos. Queremos convocatorias más rápidas de gestionar y más sencillas para quienes las solicitan.

> **Cuando se habla desde el Gobierno de las grandes cifras de la economía, no se pone el acento en la economía doméstica"**

> **La fiscalidad debe servir para sostener las políticas sociales, pero no puede ser confiscatoria; debemos permitir a los autónomos vivir"**

▶ Las ferias comerciales reúnen a productores y permiten dar a conocer negocios que quizá solo se conocían en su municipio. ¿Están dando apoyo desde la Conselleria a este tipo de iniciativas?

▶ Sí, y no estamos solos. También participan Agricultura y Turismo. Hay ferias más vinculadas a productos agroalimentarios y eventos que ponen el acento en el turismo o la gastronomía. Turismo y comercio deben estar muy relacionados: tu producto lo compra el vecino y también quien viene a pasar unos días aquí.

Trabajamos con ayuntamientos, asociaciones locales e iniciativas comarcales. Hace poco estuvimos con la Concejalía de Comercio de Alicante en la presentación de un evento vinculado al comercio y la hostelería. Estas citas permiten dar a conocer un producto: después de probarlo en una feria, puedes volver a buscarlo.

Ahora estamos a las puertas de la Fira de Tots Sants de Cocentaina, una de las ferias comerciales de más tradición de la Comunitat Valenciana y conocida a nivel nacional. Es un modelo que ha aglutinado durante muchos años a muchísimos comerciantes y ha acercado el producto al consumidor.

▶ Este año llevaron a la Feria Internacional de Turismo por primera vez la artesanía valenciana. ¿Qué importancia tiene mantenerla como parte de nuestra identidad y tradición?

▶ Nuestro comercio artesano tiene ese valor añadido, identitario. Ofrece mucho al turista que viene por nuestras características, por cómo somos, vivimos y disfrutamos de cada momento.

Desde el Centro de Artesanía trabajamos en la formación en oficios artesanos. Tiene muy buena acogida y también es una forma de favorecer el relevo. Apoyamos las ferias de artesanía de los municipios y a los artesanos participantes con ayudas para sus gastos.

Hicimos una presentación en Fitur, en la plaza central, porque es un valor añadido de nuestra tierra. Cada vez más visitantes, pero también los propios vecinos, apuestan por esa identidad.

▶ ¿Tiene la artesanía acogida entre los jóvenes?

▶ Hacemos los premios de artesanía para dar visibilidad y vemos gente joven que hace apuestas. Hay quien trabaja la cerámica, quien hace joyería... Un año, uno de los premiados era una carnicería que elaboraba productos artesanos diferenciados. Debemos realzar ese valor. Nuestro Centro de Artesanía desempeña un papel muy importante.

▶ Ante todos estos cambios, ¿dónde están las oportunidades para el pequeño comercio?

▶ Aunque tienen grandes retos, vemos proyectos de gente que empieza con una especialización muy grande y mucha vocación. Empresas que van creciendo y que, a partir de ese modelo, después abren otros establecimientos. Son ejemplos de que también hay oportunidades para quien busca ofrecer algo diferente.

Creo que debemos avanzar hacia un comercio más especializado, más de experiencia. Tenemos muchas tiendas que hacen de la visita una experiencia. Ahí podemos diferenciarnos.

Nuestra obligación es acompañar a los empresarios y autónomos que deciden abrir un comercio y dar lo mejor de sí mismos. Ponen su pasión y dedicación en un modelo de negocio. Vemos establecimientos a la vanguardia en producto, atención e instalaciones.

El acompañamiento y la confianza son máximas de este Consell, con trámites más sencillos y una política fiscal que acompañe. La fiscalidad debe sostener las políticas sociales, pero no puede ser confiscatoria. Debemos permitir a los autónomos vivir.

El comercio es clave. Hay autónomos y micropymes de menos de cinco trabajadores que cada día hacen un esfuerzo para ofrecer lo mejor a sus vecinos. Tenemos que acompañarlos con una fiscalidad justa, y por eso también estamos tomando decisiones importantes.

TEJIDO EMPRESARIAL

Las empresas alertan de la falta de trabajadores cualificados en Morvedre en pleno auge industrial

▶ LA PATRONAL PONE EL FOCO EN LA NECESIDAD DE ADAPTAR LA FORMACIÓN A LOS NUEVOS EMPLEOS EN SU ENCUENTRO EMPRESARIAL ANUAL

■ BORJA PEDRÓS | **SAGUNT**

Tener proyectos, clientes y capacidad para invertir, pero no encontrar trabajadores para llevarlos adelante. Es una situación que preocupa cada vez más a las empresas del Camp de Morvedre, especialmente en un momento en el que la comarca afronta una importante transformación industrial. La falta de personal cualificado y la necesidad de retener talento centraron el encuentro organizado por la Asociación Empresarial del Camp de Morvedre (Asecam), que el pasado 27 de octubre reunió a más de 200 personas en la masía Mas Les Lloses de Sagunt.

La presidenta de la asociación, Cristina Plumed, puso palabras a una dificultad que, según explicó, comparten numerosas compañías. "Hay empresas que tienen proyectos, tienen clientes y tienen capacidad para invertir y, aun así, no pueden crecer", advirtió durante la apertura de la jornada, celebrada bajo el título Camp de Morvedre: Territorio de Talento.

Para Plumed, el reto no consiste únicamente en atraer profesionales de fuera, sino también en conseguir que las oportunidades laborales generadas por las nuevas inversiones puedan ser aprovechadas por la población y las empresas de la comarca. Esto exige anticiparse a las necesidades de contratación y preparar a los futuros trabajadores para los perfiles que demandará el mercado.

La jornada abordó cuestiones como la inteligencia artificial, las nuevas profesiones y los cambios en el empleo, con la participación de especialistas de Randstad, Adecco, Improven y Grupo Noa's.

También intervinieron representantes de empresas implantadas en el territorio, entre ellas Sonepar, Cosmos 3D y PowerCo Spain. En este último caso, Ricardo Guerrero, responsable de Recursos Humanos de la compañía, presentó algunos aspectos del futuro Campus Battery Sagunto, vinculado a la formación de profesionales para el sector de las baterías.

Uno de los asuntos que más interés despertó fue la conexión entre el sistema educativo y el tejido empresarial. Responsables de La Laboral y el CIPFP Eduardo Merello, junto a representantes de Mas Camarena y la Universitat Politècnica de València, debatieron sobre cómo adaptar la oferta formativa a los empleos que se están generando.

El presidente de la Confederación Empresarial de la Comunitat Valenciana (CEV), Vicente Lafuente, incidió en esta contradicción del mercado laboral: pese a la mejora de las cifras de desempleo, las empresas siguen teniendo "miles de puestos de trabajo para cubrir y no podemos hacerlo".

Por su parte, el alcalde de Sagunt, Darío Moreno, defendió la necesidad de ajustar la formación a la demanda empresarial, pero también recordó que el crecimiento industrial debe ir acompañado de inversiones públicas. "Este crecimiento ha de ser sostenible, que conlleve una mejor calidad de vida para la ciudadanía y que esté acompañado de mejores infraestructuras y servicios", señaló.

La clausura contó también con la vicepresidenta primera de la Generalitat, Susana Camarero, que destacó el papel de Asecam como interlocutor entre las empresas y las administraciones.

El encuentro reunió asimismo a representantes de la Generalitat, la Diputación de València, las mancomunidades del Camp de Morvedre y distintas organizaciones empresariales, en una jornada que situó la preparación de los trabajadores como uno de los desafíos del desarrollo económico de la comarca.

Encuentro empresarial de la patronal en el Camp de Morvedre. / EPDA

El alcalde reclamó que el crecimiento industrial vaya acompañado de mejores infraestructuras y servicios públicos

Del aula a la empresa

La llegada de nuevas industrias al Camp de Morvedre plantea un reto educativo. Uno de los proyectos que busca dar respuesta a esta necesidad es el Campus Battery Sagunto de PowerCo, destinado a formar profesionales para el sector de las baterías. Su responsable de Recursos Humanos, Ricardo Guerrero, presentó la iniciativa durante la jornada de Asecam. El objetivo es que las nuevas oportunidades laborales puedan ser aprovechadas también por los vecinos de la comarca, conectando las necesidades de las empresas con la preparación de los futuros trabajadores.

GIGAFACTORÍA

La VW logra financiación europea

■ B. PEDRÓS / EFE | **SAGUNT**

La gigafactoría de baterías de PowerCo en Sagunt ha sido seleccionada por la Comisión Europea para recibir financiación del Fondo de Innovación de la Unión Europea, destinado a impulsar las tecnologías limpias y reducir las emisiones industriales. El proyecto, que contempla una capacidad de producción de hasta 27 gigavatios hora anuales, figura entre las nueve iniciativas con participación española escogidas por Bruselas.

La selección supone un nuevo respaldo al desarrollo de la planta de baterías que el grupo Volkswagen está levantando en Parc Sagunt II, una de las mayores inversiones industriales de la historia de la Comunitat Valenciana y pieza central de la transformación económica del Camp de Morvedre.

La convocatoria europea cuenta con 2.900 millones de euros para financiar 77 proyectos repartidos por distintos países. No obstante, la Comisión todavía no ha concretado cuánto dinero recibirá cada iniciativa. Las cantidades se determinarán a principios de 2027 y está previsto que los acuerdos de subvención se formalicen durante el primer trimestre del año.

INDUSTRIA LIMPIA

El Fondo de Innovación se nutre de los ingresos procedentes del sistema europeo de comercio de derechos de emisión de CO_2. Su objetivo es facilitar que las empresas desarrollen tecnologías capaces de reducir la contaminación y avanzar hacia una industria menos dependiente de los combustibles fósiles.

La convocatoria ha despertado un notable interés. Bruselas recibió 358 solicitudes que reclamaban 17.500 millones de euros, seis veces más que el presupuesto disponible. La gigafactoría de Sagunt ha conseguido superar este proceso de selección junto a otras iniciativas vinculadas a la producción de combustibles sostenibles, el reciclaje y la captura de carbono.

Entre los proyectos españoles elegidos figuran actuaciones en Andalucía, Asturias, Cantabria, Castilla-La Mancha y Cataluña. También se ha seleccionado una instalación en el puerto de Róterdam coordinada por una empresa española.

Vista aérea de la planta en Sagunt. / POWERCO

INDÚSTRIA

Una multinacional dels EUA compra sòl a Sagunt per a fabricar materials per a bateries

▶ GROUP14 S'INSTAL·LARÀ AL POLÍGON CAMÍ LA MAR, PREVEU COMENÇAR LES OBRES EN 2028 I GENERAR FINS A 200 LLOCS DE TREBALL

Els terrenys de Sagunt on s'ubicarà la planta i una de les fàbriques que té als Estats Units. / EPDA

■ BORJA PEDRÓS | **SAGUNT**

Sagunt continua atraient inversions vinculades al vehicle elèctric. La multinacional estatunidenca Group14 Technologies ha comprat terrenys al polígon Camí la Mar per a construir la seua primera fàbrica europea de materials avançats per a bateries. La futura planta, situada prop de la gigafactoria de PowerCo, filial del grup Volkswagen, preveu generar entre 150 i 200 llocs de treball quan entre en funcionament.

L'empresa ha descartat instal·lar-se a Parc Sagunt i ha optat per uns terrenys més econòmics. La Generalitat confirma que la factoria quedarà fora d'este parc empresarial, però valora positivament una inversió que reforça el paper de la ciutat en la cadena de subministrament de la mobilitat elèctrica.

El projecte es denomina BAM-4 i tindrà una capacitat inicial de producció equivalent a 10 gigavats hora (GWh) anuals. Les obres començaran, segons les previsions de la companyia, en 2028, amb uns 200 treballadors durant la construcció. L'objectiu és iniciar la producció comercial a mitjan 2029, encara que el calendari dependrà del desenvolupament de la instal·lació.

UNA TECNOLOGIA PER A CARREGAR MÉS RÀPID

La fàbrica produirà SCC55, un compost de silici i carboni desenvolupat per Group14 que substituïx el grafit utilitzat habitualment als ànodes de les bateries d'ions de liti. Segons la multinacional, esta tecnologia permet augmentar la densitat energètica fins a un 50% i fer possibles càrregues completes en menys de deu minuts. A més, el material es pot incorporar a les línies actuals de fabricació de bateries sense necessitat de grans modificacions.

El producte és compatible amb diferents composicions químiques, entre elles les bateries de liti-ferrofosfat (LFP), previstes inicialment per a la gigafactoria de Volkswagen a Sagunt. Això no significa, però, que existisca un acord de subministrament entre les dos empreses. Volkswagen ha evitat pronunciar-se sobre els seus proveïdors.

Group14 acaba de tancar una ampliació de capital de 150 milions d'euros per a impulsar la seua expansió internacional. Esta xifra correspon al finançament obtingut per l'empresa, no a un pressupost confirmat de construcció de la factoria saguntina. La planta se sumarà a la instal·lació que ja opera a Corea del Sud i a la que desenvolupa als Estats Units.

L'alcalde de Sagunt, Darío Moreno, ha celebrat que una companyia tecnològica internacional trie la ciutat per a entrar al mercat europeu. Ha destacat la solidesa de l'ecosistema industrial local i ha insistit que el creixement ha de traduir-se en oportunitats laborals per a la població.

L'arribada de Group14 amplia així l'activitat industrial prevista entorn de les bateries: no sols la fabricació de cel·les, sinó també la producció dels materials necessaris per a construir-les.

GESTIÓ DE RESIDUS

Els nous contenidors, en un descampat a l'espera de ser instal·lats en els seus llocs definitius. / BORJA PEDRÓS

Renovació dels contenidors en una desena de pobles de la comarca

▶ LA MANCOMUNITAT DE LA BARONIA ANUNCIA LA SUBSTITUCIÓ DURANT EL MES DE NOVEMBRE DELS DEPÒSITS DE PAPER, CARTÓ I ENVASOS PER NOUS MODELS MÉS INNOVADORS DE CÀRREGA LATERAL

■ BORJA PEDRÓS | **ESTIVELLA**

Els veïns dels nou municipis que integren la Mancomunitat de la Baronia trobaran canvis en els punts de reciclatge durant les pròximes setmanes. L'entitat supramunicipal començarà este novembre la renovació dels contenidors de paper, cartó i envasos, que seran substituïts per nous models de càrrega lateral. L'actuació també comportarà modificacions en la ubicació d'alguns depòsits per a millorar la distribució del servici.

La renovació arribarà a Albalat dels Tarongers, Alfara de la Baronia, Algar de Palància, Algímia d'Alfara, Estivella, Gilet, Petrés, Segart i Torres Torres, les nou localitats que compartixen este servici de recollida selectiva.

El principal canvi estarà en la manera de buidar els contenidors. Fins ara, els camions utilitzaven un sistema de càrrega superior, que permet retirar els residus alçant els depòsits. Amb els nous models, la recollida es farà des d'un lateral del vehicle, una modificació que, segons explica la Mancomunitat, facilitarà el treball dels operaris i reduirà el temps necessari per a completar les rutes.

L'objectiu és agilitzar el servici i adaptar-lo a un sistema que permeta realitzar les operacions de recollida amb més eficiència. La renovació afectarà exclusivament les fraccions de paper i cartó, identificades habitualment amb el color blau, i els envasos, que es depositen als contenidors grocs.

CANVIS PROGRESSIUS

La substitució no es farà de manera simultània en tots els municipis. Els treballs es desenvoluparan progressivament al llarg de novembre, de manera que durant el període d'implantació conviviran els contenidors antics amb els nous.

L'administració supramunicipal també revisarà la ubicació d'alguns punts de reciclatge per a facilitar l'accés dels veïns

A més de canviar els depòsits, la Mancomunitat revisarà la distribució d'alguns punts de recollida. La intenció és facilitar l'accés dels veïns i millorar la ubicació dels contenidors, encara que no s'han concretat els carrers o les zones on es produiran els trasllats.

Per tant, els usuaris podran trobar modificacions tant en el tipus de contenidor com en el lloc habitual on depositen els residus. Una vegada finalitzat el procés, el sistema de càrrega lateral quedarà plenament implantat en les nou poblacions.

La iniciativa forma part de les actuacions de modernització dels servicis que compartixen els municipis de la Baronia. La gestió dels residus és una de les competències que requerixen una coordinació entre localitats, especialment per a organitzar les rutes de recollida i distribuir els recursos disponibles.

Amb esta renovació, l'entitat també busca afavorir la separació dels residus en origen i facilitar-ne el reciclatge posterior. El paper, el cartó i els envasos continuaran arreplegant-se per separat, però amb un sistema diferent de buidatge.

TURISME

Dos milions d'Europa per a impulsar el turisme a Canet

▶ LES AJUDES PERMETEN MODERNITZAR ELS SERVICIS TURÍSTICS

■ B. P. | **CANET**

Canet d'en Berenguer ha aprofitat pràcticament tots els fons europeus concedits per a modernitzar la seua oferta turística. L'Ajuntament ha executat 1,89 dels dos milions d'euros rebuts del programa Next Generation, una inversió que ha permés impulsar actuacions des del passeig marítim fins als horts urbans, amb l'objectiu de fer del municipi una destinació més sostenible i accessible.

En concret, dels 2.001.722 euros concedits en 2023, s'han executat 1.896.676 euros, el 94,8% del pressupost. Només queda una actuació pendent, que no s'ha pogut desenvolupar a causa d'un recurs administratiu.

El balanç es va presentar durant la visita d'Óscar Giménez Gras, director de programes per a la gestió de fons europeus de Turisme Comunitat Valenciana, que es va desplaçar a Canet per a comprovar el compliment del Pla de Sostenibilitat Turística en Destinació.

Entre les inversions destaquen la instal·lació de pantalles intel·ligents d'informació turística, la compra d'un quad elèctric per a la Policia Local i els estudis del fons marí de Racó de Mar, destinats a analitzar l'erosió i millorar la protecció del litoral.

També s'ha completat l'Aula de Natura, que inclou 38 horts urbans, i s'han impulsat millores en l'enllumenat del passeig marítim i la digitalització dels servicis turístics.

El pla contempla quatre àmbits d'actuació: sostenibilitat ambiental, eficiència energètica, transformació digital i competitivitat turística.

L'alcalde, Pere Antoni, ha valorat positivament el resultat i ha destacat la col·laboració amb Turisme Comunitat Valenciana. "Hem sentit el suport de Turisme en tot moment", ha assegurat.

Durant la visita, els tècnics municipals Ismael Yuste i Alejandra Ferri van mostrar algunes de les actuacions executades. Segons Yuste, els responsables autonòmics van felicitar l'Ajuntament tant pel nombre de projectes desenvolupats com per l'elevat grau de compliment del programa.

Visita del director general. / EPDA

HISENDA

Faura reduïx l'impost per a obres d'interés públic

► LA REBAIXA DEL 95% VA SER APROVADA PEL PSPV I EL PARTIT POPULAR

■ B. P. | FAURA

L'Ajuntament de Faura ha aprovat una bonificació del 95% en l'impost sobre construccions, instal·lacions i obres (ICIO) per a les actuacions que siguen declarades d'especial interés o utilitat municipal. La mesura busca facilitar les reformes i millores en edificis i instal·lacions vinculats a activitats d'interés per al poble.

La modificació de l'ordenança fiscal permetrà aplicar esta reducció quan les obres responguen a circumstàncies socials, culturals, historicoartístiques o de foment de l'ocupació. D'esta manera, el consistori pretén donar suport a les entitats locals i afavorir el manteniment dels espais on desenvolupen la seua activitat, reduint la càrrega econòmica que poden suposar determinades intervencions.

La proposta es va aprovar en un ple extraordinari amb els vots favorables del PSPV i el PP i l'abstenció de Junts per Faura. La bonificació no s'aplicarà de manera general a totes les obres, sinó a aquelles que obtinguen la declaració d'especial interés o utilitat municipal.

Durant la mateixa sessió, la corporació municipal també va abordar altres qüestions relacionades amb la gestió econòmica, l'actualització de taxes i la regulació de la via pública.

L'última sessió plenària a Faura. / EPDA

La bonificació s'aplicarà a les actuacions socials, culturals i d'ocupació

SOSTENIBILITAT

La platja de Canet suma un nou reconeixement

► EL RACÓ DE MAR OBTÉ LA CERTIFICACIÓ 'S' DE SOSTENIBILITAT TURÍSTICA

■ B. P. | CANET

La platja de Racó de Mar, a Canet d'en Berenguer, continua acumulant reconeixements. L'Institut per a la Qualitat Turística Espanyola i Sostenibilitat (ICTES) li ha concedit la 'S' de Sostenibilitat Turística, un distintiu que acredita les bones pràctiques en matèria de gestió ambiental, accessibilitat i qualitat dels servicis. Segons l'Ajuntament, només altres 23 de les 340 platges de la Comunitat Valenciana disposen d'esta certificació.

El nou reconeixement se suma a la Bandera Blava, que Racó de Mar manté des de fa 35 anys, la 'Q' de Qualitat Turística i el certificat Qualitur. Per a aconseguir-lo, el consistori ha treballat durant més d'un any en l'acreditació dels requisits exigits.

L'alcalde, Pere Antoni, ha celebrat la distinció i ha agraït la implicació del personal tècnic municipal i dels veïns en la conservació del litoral.

La certificació valora qüestions com el salvament i socorrisme, l'accessibilitat, el control de la qualitat de l'aigua, la gestió dels residus i l'estalvi de recursos.

Entre les iniciatives impulsades per Canet destaca la instal·lació de boies intel·ligents i l'ús de models tridimensionals per a estudiar l'evolució de la costa, els efectes dels temporals i l'erosió marina.

Este projecte també ha rebut dos reconeixements als Premis al Bon Govern Municipal de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, l'últim enguany. Amb el nou segell, Canet d'en Berenguer reforça el seu compromís amb un turisme compatible amb la protecció del litoral.

La platja del Racó de Mar de Canet. / EPDA

CARRETERES

Vista de la carretera de pujada al Garbí que prompte afrontarà la seua renovació. / EPDA

▶ LA DIPUTACIÓ RENOVARÀ ELS 4,5 QUILÒMETRES DEL RECORREGUT PER LA FRONTERA, A ESTIVELLA, PER A MILLORAR LA SEGURETAT DELS CICLISTES

La pujada al Garbí canviarà de cara

■ BORJA PEDRÓS | **ESTIVELLA**

La pujada al Garbí per la Frontera, un dels ports més coneguts pels aficionats al ciclisme, es prepara per a una reforma. La Diputació de València ha tret a informació pública un projecte de prop de 800.000 euros per a renovar els 4,47 quilòmetres d'este recorregut, al terme d'Estivella, i millorar la seguretat d'una carretera tan atractiva per als esportistes com exigent pel seu traçat.

Les corbes tancades, els forts pendents i els canvis de rasant formen part de l'atractiu del port, però també obliguen a extremar les precaucions. A això s'afig el desgast de l'asfalt i les deficiències que presenten alguns senyals i elements de protecció. La intervenció actuarà sobre estos punts sense alterar el recorregut actual.

El gruix dels treballs consistirà a reparar les zones més deteriorades i renovar el paviment per a facilitar una circulació més segura i còmoda. També es reforçarà la senyalització, tant horitzontal com vertical, amb indicacions específiques per a les bicicletes. Una de les mesures previstes és limitar la velocitat a 20 quilòmetres per hora per a afavorir la convivència entre ciclistes i conductors.

El projecte inclou la instal·lació i renovació de barreres metàl·liques als punts amb més risc d'eixida de via, especialment en corbes i trams pròxims a desnivells. Tindran un acabat que imita la fusta per a reduirne l'impacte visual. També es milloraran els accessos directes al camí.

La diputada provincial de Carreteres, Reme Mazzolari, considera que la pujada al Garbí és "un dels grans referents del ciclisme esportiu" del territori. Segons explica, l'objectiu és que els aficionats puguen recórrer-la en millors condicions i que la pràctica esportiva siga compatible amb el trànsit habitual. L'actuació s'emmarca en el programa provincial de foment del cicloturisme segur.

Les barreres dels trams més exposats tindran un acabat d'imitació fusta, pensat per a reforçar la protecció sense desentonar amb el paisatge de la serra

Les obres tenen un pressupost de licitació de 799.893,50 euros i un termini d'execució de quatre mesos. Encara no estan adjudicades: el projecte es troba en exposició pública des del 5 de novembre. És també una via d'accés habitual al mirador, compartida per esportistes, excursionistes i conductors. La Diputació assegura que no caldrà ocupar nous terrenys, una precaució important en este accés al mirador del Garbí i a la Serra Calderona.

MEMÒRIA

Portada del llibre. / EPDA

Un llibre contra l'oblit del franquisme

■ B. PEDRÓS | **QUART**

L'exili no sempre va significar travessar una frontera. Durant la dictadura franquista, moltes persones hagueren de fugir de casa, però altres continuaren vivint als seus pobles, marcades per la repressió, la por i el silenci. Esta doble realitat és el fil conductor de Plora xiquet, plora, el llibre de l'escriptor Hermini Pérez Edo que recupera històries de valencians afectats per la Guerra Civil i el franquisme.

L'obra posa especial atenció en l'exili interior que patiren moltes dones, obligades a conviure amb les conseqüències de la repressió política i amb una discriminació afegida pel fet de ser dones. Una part de la memòria col·lectiva que durant dècades va quedar relegada a l'àmbit familiar.

Nascut a Quart de les Valls i resident al Puig de Santa Maria, Pérez Edo compta amb una trajectòria literària que combina la investigació històrica, la poesia i la narrativa. Entre les seues publicacions figuren Aproximació de la història del Puig de Santa Maria, Anells concèntrics d'aigua i Descarnar-se a mossos.

La Regidoria de Memòria Democràtica de Quart de les Valls, amb la col·laboració de l'Associació Memòria Històrica El Molí, ha impulsat la presentació de l'obra dins dels actes de record a les víctimes del franquisme.

El llibre es distribuirà gratuïtament entre el veïnat interessat i també passarà a formar part del fons de la biblioteca municipal. El regidor José Sevillà destaca la importància de recuperar estes vivències i acostar-les a les noves generacions.

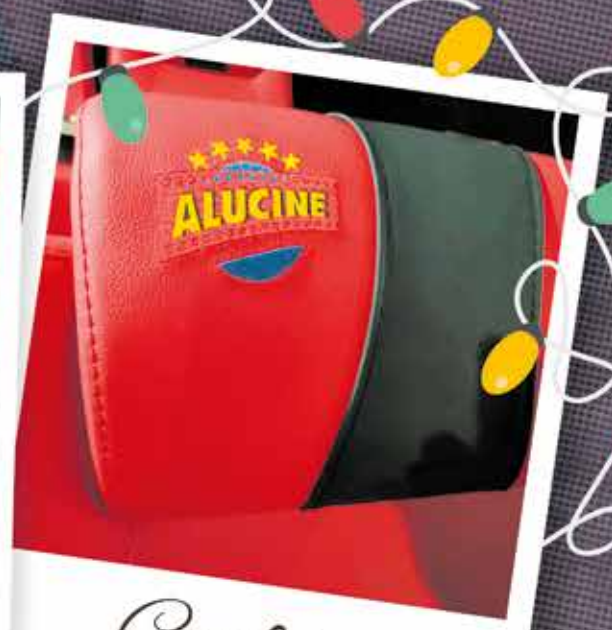

DOS SALAS PREMIUM

The Confort Experience

Estas navidades no te pierdas el mejor cine en familia

Venta en taquilla o anticipada a través de la web

CinesAlucine.es

ALUCINE SAGUNTO

CINES ALUCINE

CARRER FUNDICIÓ 76, 46520 PORT DE SAGUNT, VALENCIA

GASTRONOMIA

Canet d'en Berenguer es prepara per a tres caps de setmana de tapes

▶ SET ESTABLIMENTS PARTICIPEN EN LA NOVENA EDICIÓ DE LA RUTA GASTRONÒMICA, DEL 6 AL 22

■ REDACCIÓ | **CANET**

Canet d'en Berenguer tornarà a convertir-se este novembre en un punt de trobada per als amants de la gastronomia. La IX Ruta de les Tapes se celebrarà del 6 al 22 de novembre, amb la participació de set establiments que oferiran les seues millors creacions culinàries. Una cita que s'ha consolidat en el calendari local i que busca atraure visitants també fora de la temporada estival.

La iniciativa, organitzada per l'Ajuntament a través de la Regidoria de Comerç, es desenvoluparà durant tres caps de setmana consecutius: del 6 al 8, del 13 al 15 i del 20 al 22 de novembre. Cada local presentarà dos propostes gastronòmiques, que es podran degustar per cinc euros, amb una beguda inclosa.

Les tapes combinaran receptes tradicionals amb elaboracions més innovadores.

Alcalde i regidora, en l'elaboració d'unes tapes. / EPDA

Entre les propostes figuren un timbal d'ànec confitat, un brioix farcit de brandada, un tropical de peix i un lingot de terrina de tardor temperada sobre pa amb salsa de reducció d'Oporto.

ATRAURE VISITANTS

L'alcalde, Pere Antoni, considera que esta iniciativa és "un dels millors aparadors de la gastronomia local i dels seus restaurants". A més, destaca que la ruta s'ha convertit en una ferramenta per a atraure públic durant tot l'any i reduir la dependència turística dels mesos d'estiu.

Per la seua part, la regidora de Comerç, María Martínez, celebra la continuïtat d'una proposta que arriba a la novena edició. Segons assenyala, l'objectiu és superar la participació d'anys anteriors i continuar donant visibilitat als negocis hostalers del municipi.

La ruta també tindrà premis. Els participants que aconseguisquen almenys quatre segells en el Tapaport entraran en el sorteig de dos sopars valorats en 60 euros.

A més, un jurat integrat per representants del Club de Lectura de la Biblioteca Municipal i els Clavaris elegirà la millor tapa. El públic també podrà votar la seua favorita, de manera que hi haurà dos reconeixements diferents.

Els guardons s'entregaran durant la gala del comerç prevista per a finals de gener de 2027. Fins aleshores, els fogons dels establiments participants seran els protagonistes d'una ruta que convida a recórrer Canet a través dels seus sabors.

HISENDA

Faura revisa els impostos i taxes de vehicles, guals i fira

▶ EL PLE MODIFICA LES CONDICIONS D'ALGUNES EXEMPCIONS FISCALS

■ REDACCIÓ | **FAURA**

L'Ajuntament de Faura ha aprovat una actualització de diverses taxes i impostos municipals que afecten els vehicles, els guals i la instal·lació de parades de fira. Les modificacions es van acordar durant un ple extraordinari en què també es van abordar altres qüestions econòmiques.

Un dels canvis afecta l'impost sobre vehicles de tracció mecànica, les quotes del qual augmentaran deu cèntims en totes les modalitats. La nova ordenança també concreta les condicions per a beneficiar-se de l'exempció destinada a persones amb discapacitat igual o superior al 33%, així com els requisits aplicables als vehicles i la maquinària agrícola.

Pel que fa als guals permanents, el preu d'adquisició o

L'ajuntament. / EPDA

reposició de la placa identificativa serà de 27 euros. A més, les tarifes per a reservar espais de la via pública s'incrementaran un euro en cadascuna de les modalitats.

El consistori també ha fixat en cinc euros per metre quadrat i dia la quota per a instal·lar parades i casetes de fira en terrenys públics.

Les modificacions de l'impost de vehicles i de les taxes dels guals van rebre el suport del PSPV, el vot contrari del PP i l'abstenció de Junts per Faura. En canvi, la nova tarifa de les parades de fira va comptar amb el suport de socialistes i populars.

URBANISME

L'Avinguda del Camp de Morvedre, en el Port de Sagunt. / EPDA

▶ L'AJUNTAMENT PREPARA UNA INTERVENCIÓ DE 242.000 EUROS PER A CORREGIR EL DETERIORAMENT DE LA CALÇADA.

Una de les principals avingudes del Port canviarà de cara pròximament

■ B. PEDRÓS | **SAGUNT**

L'avinguda del Camp de Morvedre, una de les principals artèries del Port de Sagunt, començarà a deixar arrere els clots, les fissures i els enfonsaments que presenta en diferents punts de la calçada. L'Ajuntament ha tret a licitació la renovació del tram situat entre els carrers del Periodista Azzati i de Dolores Ibárruri, amb un pressupost de 241.959 euros i un termini d'execució previst de huit setmanes.

Serà el primer pas d'una intervenció que el consistori vol estendre progressivament a tota l'avinguda. Després d'este tram, la previsió municipal és continuar fins al carrer del Cid i, en una fase posterior, arribar al de la Mare de Déu del Carme. Les actuacions es faran per etapes per a evitar que les obres afecten al mateix temps tota la circulació.

El problema va més enllà de l'asfalt desgastat. El pas continu de vehicles ha deixat zones amb deformacions i enfonsaments, i el projecte també preveu millorar l'evacuació de l'aigua de pluja. La intenció és actuar sobre els punts més deteriorats i corregir deficiències que podrien accelerar l'aparició de nous desperfectes.

Més enllà de l'asfalt

La renovació de l'avinguda no es limitarà a substituir el paviment deteriorat. El projecte també contempla la reconstrucció de 474 metres del canal de formigó que arreplega les aigües pluvials, amb l'objectiu de millorar el drenatge i evitar nous desperfectes. A més, es repararan en profunditat 177 metres quadrats de calçada on s'han detectat enfonsaments i deformacions. Els treballs inclouran l'adaptació de les tapes de registre i els embornals, així com la reposició de la senyalització viària una vegada finalitzada la intervenció.

3.400 M² DE CALÇADA

Els treballs afectaran 3.432 metres quadrats de paviment. En esta superfície es retirarà la capa superior del ferm, de cinc centímetres de grossària, i se'n col·locarà una de nova amb el mateix espessor. A més, es repararan en profunditat 177 metres quadrats on s'han detectat enfonsaments o irregularitats.

Una de les actuacions més importants, encara que menys visible, serà la reconstrucció de 474 metres del canal de formigó que arreplega l'aigua de pluja al costat de la calçada. També s'adaptaran les tapes de registre i els embornals a la nova superfície i es reposarà la senyalització viària.

Els treballs es faran per trams per a reduir les molèsties al trànsit i evitar l'afecció a tota l'avinguda

El regidor d'Espai Públic i Mobilitat, Javier Raro, explica que s'ha optat per dividir la renovació en trams "per a minimitzar les molèsties" i poder executar cada fase en un termini curt. El responsable municipal insistix en la necessitat de millorar el drenatge perquè l'asfalt nou no torne a deteriorar-se abans d'hora.

AFECTACIONS AL TRÀNSIT

Les obres encara no tenen data d'inici. Una vegada adjudicat el contracte i completats els tràmits corresponents, l'empresa tindrà un màxim de 60 dies des de la notificació de l'adjudicació per a començar, sempre que dispose de la documentació de seguretat aprovada.

Durant la intervenció es preveu mantindre la circulació amb ocupacions parcials de la calçada. Això no evitarà, però, restriccions temporals d'aparcament i possibles desviaments en les zones on s'estiga treballant.

El projecte deixa oberta, a més, la possibilitat d'ampliar l'obra fins a l'encreuament amb el carrer de Fornàs, sempre que les condicions tècniques i econòmiques ho permeten. La resta de fases quedaran pendents de les pròximes actuacions municipals.

VIVIENDA

La construcción de viviendas pisa el acelerador

▶ LA ADMINISTRACIÓN LOCAL AUTORIZA 1.200 LICENCIAS EN SOLO NUEVE MESES Y YA RECAUDA UN 77% MÁS POR OBRAS QUE EN TODO 2025

■ BORJA PEDRÓS | **SAGUNT**

Sagunt ha dado luz verde a la construcción de 1.200 nuevas viviendas en apenas nueve meses. Una cifra que refleja el renovado interés inmobiliario por la ciudad, donde las expectativas generadas por los grandes proyectos industriales están animando la promoción residencial. Y el ritmo podría aumentar todavía más: el departamento municipal de Urbanismo calcula que antes de que termine 2026 podrían concederse licencias para otros 300 inmuebles.

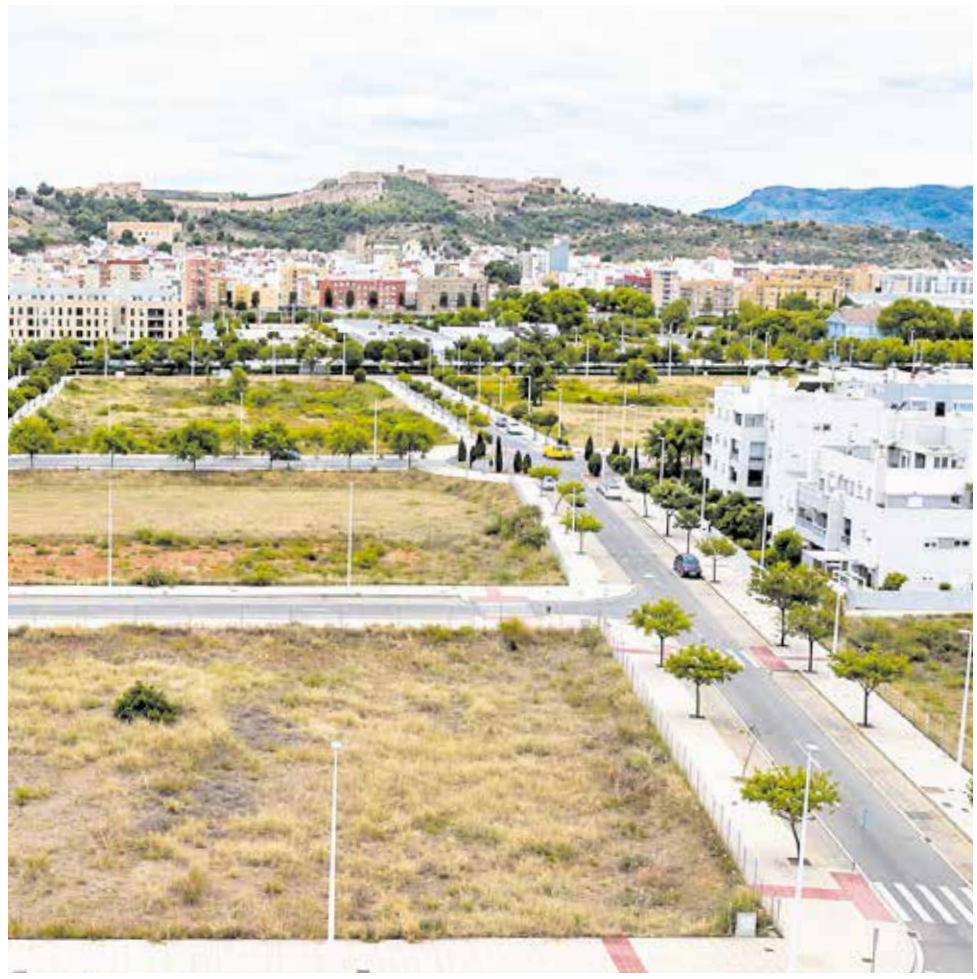
La mayoría de las autorizaciones corresponde a bloques de pisos. En concreto, 1.050 viviendas, el 87,5% del total, se concentran en edificios colectivos. Otras 45 pertenecen a promociones de unifamiliares agrupadas, 26 son viviendas unifamiliares y las 79 restantes proceden de cambios de uso de inmuebles existentes, una fórmula que permite transformar locales y otros espacios en viviendas.

Son cifras de licencias, no de pisos terminados. Los permisos permiten avanzar en las promociones, pero no significan que esas 1.200 viviendas estén ya disponibles. Pese a ello, la evolución muestra el interés de las promotoras por un municipio donde la llegada de PowerCo y de otras empresas relacionadas con la movilidad eléctrica ha reforzado las previsiones de crecimiento económico y demográfico.

El movimiento también se aprecia en la recaudación. El Impuesto sobre Construcciones, Instalaciones y Obras (ICIO) ha dejado 4,8 millones de euros en las arcas municipales entre enero y septiembre. Es un 77% más de lo ingresado durante todo 2025, cuando el Ayuntamiento recaudó 2,7 millones. La cifra también supera los cuatro millones de 2024 y casi triplica los 1,73 millones registrados en 2023.

El impuesto no procede únicamente de las promociones residenciales, sino de distintas actuaciones sujetas al tributo. Aun así, el salto en los ingresos refleja el aumento de la actividad constructora.

El concejal de Urbanismo, Javier Raro, considera que la autorización de nuevas viviendas es una buena noticia, pero advierte de que aumentar la oferta no basta para resolver la crisis residencial. "El mercado libre por sí solo no va a resolver la crisis de vivienda. Necesitamos que el resto de administraciones se impliquen de verdad", sostiene.

Terrenos disponibles para construir vivienda en Sagunt. / EPDA

INVENTARIO DEL SUELO

El crecimiento inmobiliario ha reabierto también la discusión sobre el aprovechamiento de los terrenos municipales. El Partido Popular ha denunciado que Sagunt no actualiza íntegramente su inventario de bienes inmuebles y solares desde 2011, según un informe del Departamento de Patrimonio solicitado por la formación. Quince años después, los populares reclaman conocer con precisión qué suelo tiene el Ayuntamiento y cuánto podría destinarse a vivienda protegida.

La concejala Sara Cañada ha anunciado una moción para exigir un calendario de actualización del inventario, identificar parcelas aptas para uso residencial y estudiar fórmulas para promover vivienda asequible. "No es razonable que un Ayuntamiento como el de Sagunto lleve quince años sin actualizar integralmente su inventario", critica.

El PP también cuestiona que el gobierno municipal contemple ingresar 4,1 millones de euros por la venta de patrimonio en 2027, una cantidad que, según sus cálculos, permitiría financiar alrededor del 40% de las inversiones previstas. Cañada considera que los solares municipales no deben contemplarse únicamente como una fuente de ingresos, sino también como una oportunidad para facilitar el acceso a la vivienda.

El gobierno de Darío Moreno responde que ya ha cedido suelo público para construir viviendas protegidas. Pone como ejemplo dos parcelas situadas en Fusión y la antigua Gerencia, destinadas inicialmente a unas 200 viviendas de alquiler asequible. Posteriormente, la Generalitat modificó las condiciones para orientarlas a vivienda de protección pública. Según fuentes municipales, desde 2024 no se han producido avances en estas promociones.

"El Ayuntamiento ya ha hecho su parte cediendo suelo municipal para construir vivienda pública", sostienen desde el ejecutivo local, que reclama a la administración autonómica que impulse los proyectos pendientes.

Los populares rechazan que toda la responsabilidad recaiga sobre la Generalitat. Insisten en que el Ayuntamiento también dispone de competencias y herramientas para movilizar terrenos y promover proyectos residenciales, como hacen otros municipios, y piden al gobierno socialista que explique qué iniciativas propias está desarrollando.

El PP pide revisar el suelo municipal

El PP reclama actualizar el inventario de bienes y terrenos del Ayuntamiento, sin una revisión integral desde 2011, según la formación. La formación pide identificar solares para promover vivienda asequible y cuestiona los 4,1 millones previstos por venta de patrimonio en 2027. El gobierno responde que ya ha cedido parcelas a la Generalitat, mientras los populares insisten en que Sagunt también dispone de herramientas para impulsar proyectos propios.

Fotonoticias

INAUGURACIÓN DEL ESPACIO. / EPDA

El nuevo Museo Industrial y de la Memoria Obrera supera los 1.000 visitantes en dos semanas. Desde su apertura en el Port de Sagunt, el espacio ha recibido a 1.002 personas, el 83% de ellas residentes locales. La entrada será gratuita hasta diciembre.

VISTA DE LA NAVE DE TALLERES DEL PORT DE SAGUNT. / EPDA

Sagunt liderará un proyecto europeo para recuperar espacios industriales. La ciudad encabeza REWAVE, una de las 25 redes seleccionadas por la Unión Europea, con un presupuesto cercano al millón de euros y participación de seis países.

PRESENTACIÓN DE LA CAMPAÑA. / EPDA

Sagunt reivindica el comercio de proximidad frente a las plataformas digitales. Una campaña impulsada por la Cámara de Comercio de Valencia ofrecerá formación a los establecimientos e incentivos a los consumidores para fomentar las compras locales.

MEDI AMBIENT

Visa de la Ciutat Vella, el primer nucli poblacional de Sagunt a aplicar la restricció. / EPDA

Sagunt activarà la Zona de Baixes Emissions el 15 de desembre

▶ ELS VEHICLES AUTORITZATS CONTINUARAN ACCEDINT A CIUTAT VELLA, PERÒ EL PP VOL PARALITZAR LA MESURA

■ BORJA PEDRÓS | SAGUNT

La Zona de Baixes Emissions (ZBE) de Sagunt entrarà finalment en vigor el 15 de desembre. Serà a partir d'eixe dia quan començaran a aplicar-se les restriccions i les sancions previstes en la nova ordenança municipal, que s'estrenarà a Ciutat Vella. La primera fase afectarà el mateix perímetre que actualment té l'accés restringit, de manera que els conductors que ja disposen d'autorització podran continuar entrant sense necessitat de fer cap tràmit.

La mesura arriba després que el ple de l'Ajuntament aprovara definitivament, el passat 6 d'agost, l'ordenança que regula les zones de baixes emissions. El document contempla quatre àrees d'aplicació, encara que la seua implantació es farà progressivament i començarà pel nucli històric.

Un dels aspectes més importants per als veïns és que les autoritzacions actuals continuaran sent vàlides, independentment del distintiu ambiental del vehicle. Per tant, els residents i altres usuaris que ja tenen permís podran mantindre les mateixes condicions d'accés.

Pel que fa als conductors que no disposen d'autorització, els vehicles amb etiqueta ambiental de zero emissions podran entrar a Ciutat Vella sense haver de sol·licitar-la prèviament.

L'Ajuntament aprofitarà les càmeres de control i la base de dades de vehicles que ja funcionen al nucli històric per a gestionar els accessos

MULTES DE 200 EUROS

La nova regulació preveu sancions de 200 euros per als conductors que incomplisquen les restriccions d'accés, circulació o estacionament. Abans del 15 de desembre, el consistori desenvoluparà una campanya informativa per a explicar el funcionament de la ZBE i resoldre els dubtes dels ciutadans.

L'Ajuntament aprofitarà el sistema de control d'accessos que ja funciona a Ciutat Vella, així com la base de dades dels vehicles autoritzats. L'objectiu és reduir el trànsit innecessari i millorar la qualitat ambiental del barri.

La implantació ha despertat les crítiques del Partit Popular, que reclama a l'alcalde, Darío Moreno, que paralitze les noves restriccions i revise l'ordenança. El seu portaveu, Ximo Catalán, recorda que la formació va presentar sis al·legacions, rebutjades pel govern municipal, sobre la falta d'alternatives de transport públic, els aparcaments dissuasius i l'impacte econòmic de la mesura. Els populars també qüestionen la justificació de les zones escollides i advertixen de les resolucions judicials que han anul·lat ordenances semblants en altres ciutats.

SERVICIS

Una reivindicació als jardins de la Gerència es farà realitat per fi

▶ ADJUDICADES LES OBRES DELS NOUS LAVABOS DESPRÉS D'UN CALVARI ADMINISTRATIU

■ REDACCIÓ | SAGUNT

Els paellers de la Gerència del Port de Sagunt tindran finalment uns nous banys públics. Després de cinc licitacions que havien quedat desertes, l'Ajuntament ha aconseguit adjudicar les obres d'una infraestructura que els usuaris d'este espai recreatiu reclamaven des de fa temps. La Junta de Govern Local ha aprovat la contractació dels treballs per 130.680 euros, IVA inclòs.

L'empresa SMART PROJECT BUILDING SL serà l'encarregada d'executar el projecte, que té un termini previst de dos mesos. Els treballs hauran de començar en un màxim de 30 dies des de la notificació de l'adjudicació, sempre que es completen els tràmits necessaris.

La nova instal·lació disposarà de sis cabines de bany, dos de les quals estaran adaptades per a persones amb mobilitat reduïda. També inclourà un espai per a les instal·lacions tècniques i les tasques de neteja, així com una zona destinada als contenidors de residus.

Les obres contemplen les connexions a la xarxa municipal de sanejament i la instal·lació dels sistemes de fontaneria, electricitat i enllumenat.

El regidor de Contractació i Inversions, Javier Raro, reconeix que ha sigut un expedient especialment complicat. "És un expedient que ha costat tirar avant", explica. Segons assenyala, en diverses ocasions hi havia empreses interessades que finalment no arribaven a presentar cap oferta.

Raro atribuïx estes dificultats a l'encariment dels materials i a la falta de mà d'obra en el sector de la construcció, dos factors que, segons indica, afecten especialment les licitacions públiques de menor import.

L'adjudicació permetrà donar resposta a una necessitat dels usuaris d'un dels espais recreatius més freqüentats del Port de Sagunt. Fins ara, els paellers no disposaven d'uns servicis adequats a les immediacions.

"Els paellers de la Gerència són un espai molt utilitzat per la ciutadania i comptar amb uns banys en condicions era una necessitat evident", conclou el regidor.

Els paellers de la Gerència, al Port. / EPDA

GESTIÓ HÍDRICA

El PP reivindica el seu paper en la rebaixa d'un 65% en la quota de l'aigua

■ B. P. | SAGUNT

La nova tarifa de l'aigua de Sagunt serà finalment més baixa del que estava previst. L'Ajuntament ha reduït de 3,955 a 1,395 euros mensuals la quota destinada a finançar inversions per als comptadors domèstics de fins a 15 mil·límetres. Això suposa un estalvi de 30,72 euros anuals respecte a la proposta inicial.

El Partit Popular ha celebrat la modificació, que atribuïx en part a les al·legacions presentades durant la tramitació de l'ordenança. El seu portaveu, Ximo Catalán, considera que la rebaixa alleujarà la càrrega econòmica de les famílies, encara que recorda que la nova quota continuarà aplicant-se.

Els subministraments afectats pagaran 16,74 euros anuals, en lloc dels 47,46 previstos inicialment.

La revisió també contempla que Aigües de Sagunt elabore una proposta que tinga en compte el consum i les situacions de vulnerabilitat.

Els populars reclamen al govern municipal que concrete quants diners recaptarà amb esta tarifa, quines obres es finançaran i quan s'executaran les millores de les xarxes d'abastiment i sanejament.

La seu d'Aigües de Sagunt. / EPDA

NOVA DATA PER ALS **XV PREMIS**: EL DIA

12 DE NOVEMBRE EN EL **MIRADOR** DE **SAGUNT**

LA GALA, AJORNADA PEL DOL OFICIAL DE L'ACCIDENT FERROVIARI, COMENÇARÀ A LES 19:30 HORES

■ BORJA PEDRÓS | **SAGUNT**

Els XV Premis Camp de Morvedre d'*El Periódico de Aquí* ja tenen nova data. La gala se celebrarà el **dijous 12 de novembre, a les 19.30 hores, al restaurant El Mirador de Sagunt**, després que l'organització decidira ajornar l'acte previst inicialment per al passat 28 d'octubre arran del tràgic accident ferroviari ocorregut aquell mateix dia a Toledo.

La decisió es va prendre per respecte a les víctimes i les seues famílies. Dos setmanes després, la quinzena edició dels guardons es reprén amb el mateix objectiu: reconéixer la trajectòria i la dedicació de persones, associacions, empreses i institucions que contribuïxen al desenvolupament del Camp de Morvedre.

La cita reunirà representants del teixit social, cultural, esportiu i empresarial de tota la comarca, en una celebració que reconeixerà 14 trajectòries i iniciatives vinculades a diferents àmbits de la societat.

Entre els premiats destaca el Club Balonmano Puerto Sagunto, que enguany celebra el seu 75 aniversari, i la Unió Musical d'Algímia d'Alfara, reconeguda pels seus èxits en els certàmens musicals. També rebran un guardó el Grup de Teatre El Molinet de Canet d'en Berenguer, per més de quatre dècades de teatre en valencià, i la científica saguntina Isabel Cordero Carrión, per la seua destacada trajectòria internacional en matemàtiques i astrofísica.

Les estatuetes de la Q entregades l'any passat. / ELVIRA FOLGUERÀ

L'empresa tecnològica Encamina, el centre de formació Open Space Comarcal i el Forn Germans Cortina seran distingits per les seues aportacions a la innovació, l'emprenedoria i el comerç. En gastronomia, el reconeixement serà per a El Gallinер de Faura, mentre que el projecte sanitari Enllà de la consulta, de Quartell, rebrà el premi de Salut.

La gala també reconeixerà l'Associació de Moros i Cristians de Sagunt, el projecte de recuperació patrimonial del Grau Vell i el documental agrícola 'Sagunto, cultivando el futuro'. El premi de Seguretat serà compartit per Protecció Civil d'Estivella i la Policia Local de Platges de Sagunt, dos col·lectius que destaquen pel seu servici a la ciutadania.

ASSISTÈNCIA GRATUÏTA

La cerimònia serà gratuïta i estarà oberta a tota la comarca, però serà imprescindible confirmar prèviament l'assistència a través del correu **secretaria@elperiodicodeaqui.com** o del telèfon **611 624 192**.

L'acte començarà a les 19.30 hores i es recomana arribar un quart d'hora abans, a les 19.15 hores, al restaurant El Mirador de Sagunt, situat al carrer de Llíria, número 46.

Els premis arriben així a la seua quinzena edició, consolidats com una cita anual per a posar en valor el treball dels qui, des d'àmbits molt diferents, contribuïxen a fer comarca.

EL PERIÓDICO
De aquí

www.ElPeriodicodeAqui.com

El director de El Periódico de Aquí, **Pere Valenciano**, i en el seu nom **Borja Pedrós**, delegat del Camp de Morvedre, tenen el plaer de convidar-lo als

XV **PREMIS CAMP DE MORVEDRE**
EL PERIÓDICO DE AQUÍ

DIA: dijous, 12 de novembre de 2026
HORA: 19:30 h. *(es prega estar un quart d'hora abans)*
LLOC: Restaurante El Mirador de Sagunto
Carrer de Llíria, núm. 46, Sagunt

Imprescindible confirmar assistència
Escriu a secretaria@elperiodicodeaqui.com o telefona al 611 624 192

(epicentre
Tu centro comercial
en Norte Valencia
(Sagunto-Puerto).

+100 EMPRESAS
PARKING GRATUITO
+3000 PLAZAS

Frente a Carrefour
Av. Fausto Caruana, 37

lepicentre.es

PINTURA

Tres mirades al paisatge valencià a través del color

▶ LA FUNDACIÓ BANCAIXA REUNIX AL CAMP DE MORVEDRE 28 OLIS DE GINER BUENO, GARCÍA FERRANDO I FILLOL ROIG EN UNA EXPOSICIÓ QUE ES PODRÀ VISITAR FINS AL 31 DE GENER

■ B. PEDRÓS | SAGUNT

El paisatge valencià ha sigut una font d'inspiració inesgotable per als pintors. La llum de la Mediterrània, els camps de cultiu, els pobles de l'interior o les escenes quotidianes han protagonitzat algunes de les obres més representatives de la nostra pintura. Però no tots els artistes han observat estos escenaris de la mateixa manera. La Fundació Bancaixa proposa descobrir tres interpretacions ben diferents del territori a través de l'exposició 'Geografies del color', que es pot visitar a Sagunt fins al 31 de gener de 2027.

La mostra, instal·lada a la Sala d'Exposicions Glorieta, reunix 28 olis pintats entre 1965 i 1983 per tres artistes valencians: Luis Giner Bueno, Vicente García Ferrando i Vicente Fillol Roig. Totes les peces pertanyen als fons artístics de la Fundació Bancaixa i formen part d'una selecció que es presenta per primera vegada al públic. Després de passar per la Casa Garcerán de Sogorb, l'exposició arriba a Sagunt amb la col·laboració de Saggas.

El recorregut permet comprovar com, durant les dècades dels seixanta, setanta i huitanta, la pintura de paisatge va continuar evolucionant. Els tres protagonistes comparteixen l'interés per la natura i els espais que els envolten, però cadascun desenvolupa un llenguatge propi. Des de la llum i la pinzellada impressionista fins a les interpretacions més expressives, les seues obres ofereixen una visió plural de la pintura valenciana de la segona mitat del segle XX.

LA LLUM I LA TRADICIÓ DE SOROLLA

Luis Giner Bueno (Godella, 1935) representa la continuïtat d'una manera de pintar profundament vinculada a la tradició valenciana. Fill del pintor Giner Valls, va créixer envoltat de pinzells i llenços. Es va formar a Godella i València, i posteriorment va ampliar els estudis a París gràcies a una beca.

Considerat un dels principals representants de l'Escola de Godella, Giner Bueno destaca per una pinzellada ràpida, solta i plena de color, amb la qual aconseguix captar la llum i el moviment. Les platges, les escenes marineres, les festes populars i els carrers dels pobles són alguns dels seus motius habituals. La influència de Sorolla està present en una pintura lluminosa que presta especial atenció a l'atmosfera i als detalls de la vida quotidiana.

Vicente García Ferrando (València, 1930). Una interpretació molt distinta. Després d'uns primers anys marcats per l'expressionisme, va interrompre la seua activitat artística entre 1954 i 1959. Quan va tornar a pintar, va començar una etapa centrada especialment en els paisatges de l'interior valencià.

Els oliverars, els ametlers, els camps i les terres àrides es convertiren en els protagonistes dels seus quadres. No buscava reproduir fidelment allò que veia, sinó transmetre les sensacions que li despertava. Ell mateix definia el seu estil com un "expressionisme del paisatge", en el qual els arbres, les cases i els espais rurals adquirixen una dimensió humana.

Al llarg de la seua trajectòria, el color va anar transformant-se. Les primeres composicions, més intenses i vibrants, donaren pas progressivament a una paleta més suau i depurada, sense perdre la personalitat que caracteritzava la seua obra.

UNA MIRADA MÉS LLIURE I PERSONAL

La tercera proposta és la de **Vicente Fillol Roig** (1923-2021), un artista que va desenvolupar un llenguatge difícil d'encasellar. Format a les escoles d'Arts i Oficis i de Belles Arts de Sant Carles de València, va formar part d'una generació que començava a qüestionar els models acadèmics tradicionals.

Les seues pintures incorporen elements de la realitat i de la fantasia, amb figures de traços contundents i composicions que sovint prescindixen de la perspectiva convencional. La terra, el treball i les persones ocupen un lloc central en la seua obra, marcada per una expressivitat que s'allunya de la representació més realista del paisatge.

Fillol també va entrar en contacte amb els moviments artístics internacionals durant una estada a París, però mai va voler quedar vinculat a una única escola pictòrica. La llibertat creativa i la recerca d'una veu pròpia van definir bona part de la seua trajectòria.

Les obres dels tres pintors compartixen ara un mateix espai a Sagunt. La seua reunió permet observar com un mateix entorn pot generar interpretacions tan diferents i com el paisatge, lluny de ser un gènere immòbil, ha servit als artistes per a experimentar amb les formes, la llum i el color.

'Geografies del color' es pot visitar gratuïtament a la Sala d'Exposicions Glorieta, situada a la plaça del Cronista Chabret, número 6, de dimarts a dissabte, de 17 a 21 hores. Una oportunitat per a acostar-se a tres trajectòries que formen part de la història de la pintura valenciana.

Més enllà...

La Fundació Bancaixa completa la mostra amb activitats gratuïtes per a acostar l'art a tots els públics. Entre les propostes destaca un taller didàctic per a escolars d'entre 7 i 12 anys, que podran descobrir diferents maneres d'interpretar el paisatge a través de la pintura. També s'organitzen visites comentades amb un especialista en art, que permetran conéixer millor les obres i els seus autors. Per a participar en estes activitats o ampliar la informació, es pot contactar a través del telèfon 960 645 859 o del correu capella.pallares@fundacionbancaja.es.

Diverses mostres de l'exposició. / F. BANCAIXA

■ REDACCIÓN | SAGUNT

ALBERT LLUECA
Autor de 'La Promesa'

"LAS PROMESAS NO CAMBIAN EL FUTURO, PERO SÍ A QUIENES LAS HACEN"

Entre líneas de memoria, estaciones que pasan y caminos que se bifurcan, Albert Llueca (Sagunt, 1982) ha construido una novela sobre el paso del tiempo y las huellas que dejan las decisiones. Escritor, divulgador cultural y activista, combina la precisión de quien trabaja con la lógica y la sensibilidad de quien observa las emociones humanas. En La promesa. Doce años para volver, acompaña al lector por un viaje de crecimiento, pérdidas, recuerdos y esperas, recordándonos que la vida rara vez sucede como la imaginamos, pero siempre nos transforma.

▶ La historia parte de una promesa entre dos adolescentes. ¿Estamos ante una novela romántica?

▶ Es comprensible que esa sea la primera impresión. Todo comienza con una despedida y con unas palabras que parecen destinadas a unir dos vidas en el futuro. Sin embargo, a medida que la historia avanza, el lector descubre que el verdadero viaje no es el de una relación, sino el de una persona que intenta comprender quién es.

La promesa actúa como una estrella lejana en el horizonte. Siempre está ahí, acompañando al protagonista mientras estudia, se equivoca, trabaja, pierde, aprende y madura. Más que una historia de amor, es una novela sobre el crecimiento, sobre cómo el tiempo nos convierte en alguien distinto de quien creíamos ser.

▶ ¿Qué significa exactamente la promesa dentro de la novela?

▶ La promesa simboliza esas certezas que construimos en la adolescencia y que creemos eternas. Cuando somos jóvenes pensamos que conocemos perfectamente nuestros sueños y nuestro destino, pero la vida se encarga de recordarnos que todo está en movimiento.

Con el paso de los años, esa promesa deja de pertenecer a dos adolescentes y se transforma en una reflexión sobre la memoria y la identidad. El protagonista comprende que quien hizo aquella promesa ya no existe exactamente. Sigue siendo él, pero también es otra persona, moldeada por el tiempo y por todo lo vivido.

▶ ¿Cómo evoluciona el protagonista a lo largo de la historia?

▶ La novela es, esencialmente, el relato de una transformación. Al principio encontramos a un joven lleno de ilusión, convencido de que las decisiones importantes son definitivas y de que la vida responde a un plan más o menos previsible.

Pero los años van erosionando esas certezas. La universidad, el trabajo, las amistades, las decepciones y las pérdidas familiares van construyendo una mirada más compleja sobre el mundo. No hay una gran revelación que cambie su vida de repente. Son los pequeños acontecimientos cotidianos los que, como el agua sobre la piedra, terminan transformándolo.

▶ La familia ocupa un lugar importante en la novela. ¿Por qué?

▶ Porque gran parte de lo que somos nace en ese espacio íntimo que compartimos con quienes nos han acompañado desde el principio. A menudo asociamos la madurez con la independencia o con los logros profesionales, pero muchas veces son las experiencias familiares las que realmente nos hacen crecer.

La enfermedad, el envejecimiento o la pérdida aparecen en la novela porque forman parte inevitable de la vida. Son momentos que nos obligan a mirar el tiempo de otro modo y a entender que hay realidades que no podemos controlar. El protagonista aprende precisamente ahí algunas de sus lecciones más importantes.

▶ ¿Qué papel juega el paso del tiempo?

▶ El tiempo es el auténtico protagonista invisible de la novela. Los doce años que transcurren entre el inicio y el final son mucho más que un marco temporal: son la materia de la que está hecha la historia.

Me interesaba explorar cómo cambian nuestros sueños, nuestras prioridades y nuestras convicciones cuando miramos atrás. Todos hemos tenido alguna vez la sensación de encontrarnos frente a una fotografía antigua y preguntarnos si aquella persona seguimos siendo nosotros. La novela nace, en parte, de esa pregunta.

▶ ¿Qué le gustaría que encontraran los lectores?

▶ Me gustaría que encontraran un reflejo de sí mismos. Aunque la historia gira en torno a una promesa concreta, habla de experiencias que compartimos casi todos: crecer, equivocarse, perder referencias, asumir responsabilidades o aceptar que la vida rara vez coincide con nuestros planes.

También me gustaría que cada lector cerrara el libro haciéndose preguntas sobre su propio camino. Creo que la literatura es especialmente valiosa cuando nos ayuda a mirar nuestra propia historia desde una perspectiva diferente.

▶ ¿Hay algo autobiográfico en 'La promesa'?

▶ No en sentido estricto. Los personajes y la trama pertenecen a la ficción. Sin embargo, como sucede con cualquier escritor, siempre hay emociones personales que encuentran un lugar en las páginas.

Más que contar mi vida, he intentado capturar sentimientos universales: la nostalgia, la espera, la ilusión, el miedo a equivocarse o la dificultad de despedirse de algunas etapas. Son emociones que, de una u otra manera, todos reconocemos.

▶ ¿Ha hecho alguna vez una promesa parecida a la que realizan los protagonistas?

▶ No una promesa tan concreta. Pero creo que todos cargamos con promesas invisibles. A veces son compromisos con otras personas y, otras veces, con quienes fuimos en el pasado.

Me interesaba explorar cómo ciertos recuerdos o decisiones pueden acompañarnos durante años, influyendo en nuestro presente mucho más de lo que imaginamos.

▶ ¿Le gustaría seguir escribiendo novelas de este tipo?

▶ Me gustaría seguir escribiendo historias que hablen de las personas y de sus cambios. Me atraen especialmente las narraciones que parten de situaciones aparentemente sencillas y terminan abordando cuestiones universales.

La memoria, la identidad, la amistad, la familia o los sueños que nos acompañan durante toda la vida siguen siendo territorios llenos de historias por descubrir.

▶ ¿Cómo definiría la novela en una sola frase?

▶ La promesa. Doce años para volver es la historia de alguien que espera reencontrarse con una persona y acaba descubriendo quién es realmente él mismo.

> **"Todos hemos tenido alguna vez la sensación de encontrarnos frente a una fotografía antigua y preguntarnos si aquella persona seguimos siendo nosotros"**

> **"A menudo asociamos la madurez con la independencia o con los logros profesionales, pero muchas veces son las experiencias familiares las que realmente nos hacen crecer**

CRC Diana
certificados médicos - conductores - armas - náutica - grúas - animales
Tel. 96 26 63 958
crcv83@gmail.com
C/ Diana 9, 1,1 46500,
Sagunto (Valencia)

HORARIO:
Martes de 17:00 a 21:00 horas
Miércoles de 16:00 a 20:00 horas
Jueves de 10:00 a 14:00 horas
SOLICITAR CITA PREVIA
Renueve su carnet de conducir en el acto.
Renovación y obtención de:
Licencia de Armas
Caza
Patrón de Yate
P.E.R
Grúas fijas/móviles
Seguridad Privada
Animales Peligrosos

Volkswagen Days

3 días para encontrar
tu próximo Volkswagen.

Del 11 al 13 de noviembre

Condiciones **especiales** en unidades **limitadas**

Levante Wagen

Av. del Cid, 152
Valencia

C/ Islas Canarias, 70
Valencia

Ctra. Valencia-Barcelona, km 23,7
Sagunto